

Tylko u nas:

Janina Olszowy:
*Fioletowe warzywa
na twoim stole*

Ks. Lucjan Szumierz:
Matka i wychowawczyni

Dr n. med. Jarosław Ragan:
*Niedokrwienie przewodu
pokarmowego*

Nr 9 (252)
Wrzesień 2017
Cena 2,50 zł

ZIEMIA KOLBUSZOWSKA

Wydawca:
Regionalne
Towarzystwo
Kultury
im. J.M. Gosłara

Miesięcznik powiatowy • Kolbuszowa • Cmolas • Dzikowiec • Majdan Królewski • Niwiska • Raniżów

Narodowe Czytanie Wesela
Relacja **strona 3**, fotografie **strony 2 i 32**

Koncert Piotra Rubika
w Kolbuszowej
Strona 9

„Nie mamy czasu na starość” -
Aktywni Seniorzy 2017
Strona 17

Obchody rocznic wrześniowych

„NARODOWE CZYTANIE WESELA” W KOLBUSZOWEJ

„NARODOWE CZYTANIE WESELA” W KOLBUSZOWEJ

W dniu 2 września 2017 roku, w ponad 2000 miejscach w całej Polsce oraz za granicą, odbyło się Narodowe Czytanie „Wesela” Stanisława Wyspiańskiego. To już VI edycja Narodowego Czytania, zapoczątkowana przez Prezydenta Bronisława Komorowskiego, a kontynuowana przez obecną parę Prezydencką Agatę Kornhauser-Dudę i Andrzeja Dudę.

Tak jak w roku ubiegłym, utwór do Narodowego Czytania wybierali Polacy w internetowym plebiscycie. Dzieło Wyspiańskiego konkurowało z *Przedwiośniem* Stefana Żeromskiego, *Pamiętkami Soplisy* Henryka Rzewuskiego i *Beniowskim* Juliusza Słowackiego. Zwyciężyło *Wesele* Stanisława Wyspiańskiego. Dramat ten powstał na kanwie autentycznego wydarzenia – wesela poety i dramaturga Lucjana Rydla z Jadwigą Mikołajczykówną, chłopką z podkrakowskich Bronowic.

Podobnie jak w latach poprzednich Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Kolbuszowej włączyła się w obchody tej ogólnopolskiej akcji. Na Kolbuszowskim Rynku zaproszeni goście, reprezentujący różne środowiska świata polityki, kultury i edukacji, czytali wybrane fragmenty dramatu z podziałem na role. Czytanie trwało od godz. 10.00 do 12.00. Według kolejności aktów i scen czytali:

- Zbigniew Chmielowiec, Poseł na Sejm RP
- Józef Kardyś, Starosta Kolbuszowski
- Barbara Kardyś, Zastępca Prezesa RTK im. J.M. Gosłara w Kolbuszowej
- Maria Starzec, MiPBP w Kolbuszowej Filia w Weryni
- Paweł Micho, Sekretarz RTK im. J.M. Gosłara w Kolbuszowej
- Zofia Winiarczyk, MiPBP w Kolbuszowej
- Katarzyna Cesarz, Zespół Szkół Agrotechniczno - Ekonomicznych w Weryni
- Dorota Rabczak, Zespół Szkół nr 1 w Kolbuszowej

Na kolbuszowskim rynku kolejny raz odbyło się "Narodowe Czytanie"

- Elżbieta Mikołajczyk, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kolbuszowej
- Marcin Janus, MiPBP w Kolbuszowej
- Jerzy Sitko, Zespół Szkół nr 2 w Kolbuszowej
- Mirosław Kaczmarczyk, Zespół Szkół nr 2 w Kolbuszowej
- Dariusz Fus, Liceum Ogólnokształcące w Kolbuszowej
- Ks. Lucjan Szumierz, Proboszcz Kolegiaty Kolbuszowskiej
- Barbara Szafraniec, Zespół Szkół Technicznych w Kolbuszowej
- Andrzej Selwa, Urząd Miejski w Kolbuszowej
- Mieczysław Burek, Przewodniczący Rady Powiatu Kolbuszowskiego
- Marian Piórek, Zastępca Prezesa RTK im. J.M. Gosłara w Kolbuszowej
- Bożena Jagodzińska, Akademia Górniczo Hutnicza w Krakowie
- Anna Stec, Starostwo Powiatowe
- Stanisław Stec, Starostwo Powiatowe
- Witold Cesarz, Zespół Szkół Agrotechniczno - Ekonomicznych w Weryni
- Stanisław Zuber, Skarbnik Kolbuszowej
- Karol Wesołowski
- Mirosław Karkut, Zespół Szkół w Widelce

Każdy, kto przyszedł na Kolbuszowski Rynek i przyniósł ze sobą egzemplarz „Wesela” mógł otrzymać pamiątkowy stempel z okolicznościową pieczęcią, przesłaną z Kancelarii Prezydenta. Były też kolorowe balony i krakowskie wianuszki z logiem Narodowego Czytania dla najmłodszych uczestników spotkania.

Wszystkim osobom czytającym oraz tym, którzy przyczynili się do przeprowadzenia „Narodowego Czytania”, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Kolbuszowej serdecznie dziękuje. Mamy nadzieję, że w przyszłym roku także będziemy razem czytać kolejne dzieło literatury polskiej.

Lektorzy czytający ostatnie strony

RUSZA KANALIZACJA

W poniedziałek, 7 sierpnia, w Urzędzie Miejskim podpisano umowy na dwa zadania w ramach „Poprawy gospodarki wodno-ściekowej aglomeracji Kolbuszowa – etap II.”

Wykonawcą budowy kanalizacji sanitarnej w Kolbuszowej Górnej – etap III oraz budowy kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kolbuszowa, ul. Obrońców Pokoju, na odcinku od ul. Topolowej do Nowej Wsi, jest Zakład Usług Budowlanych i Instalacyjnych „ADMAR” A. Orzech, A. Orzech Spółka Jawna.

Do końca stycznia 2019 roku potrwa budowa kanalizacji sanitarnej w Kolbuszowej Górnej. Przedmiotowa inwestycja obejmuje budowę sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami. Wykonana sieć zostanie włączona do istniejącej sieci kanalizacji w czterech miejscach. W związku ze zwiększeniem ilości ścieków, wynikających z włączenia kolejnych budynków mieszkalnych do istniejącej sieci, planuje się montaż dodatkowych pomp zatapialnych w istniejących pompowniach P1 i P2.

Zakres inwestycji:

1. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej o łącznej długości 6 216,0 m o średnicy Ø200
2. Budowa przyłączy kanalizacji sanitarnej o łącznej długości 3 214,5 m o średnicy Ø160, co stanowi 174 przyłączy,
3. Odtworzenie dróg o nawierzchni tłuczniowej.

Wartość umowy to kwota 3 237 276,20 zł

Planowany termin zakończenia robót przy budowie kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kolbuszowa, ul. Obroń-

Burmistrz Kolbuszowej Jan Zuba gratuluje wykonawcy zawartej umowy

ców Pokoju na odcinku od ul. Topolowej do Nowej Wsi to koniec października 2018 r.

Przedmiotowa inwestycja obejmuje budowę sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i tłocznej z pompownią ścieków oraz przyłączami na obszarze zlokalizowanym w Kolbuszowej wzdłuż ulicy Obrońców Pokoju od ul. Św. Brata Alberta w kierunku Nowej Wsi oraz w części miejscowości Nowa Wieś. Inwestycja obejmuje budowę kanalizacji z wyłączeniem odcinka kanalizacji sanitarnej zrealizowanej w poprzednich latach.

Zakres inwestycji:

1. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej o łącznej długości 3 492,0 m w tym:
 - a. Sieć grawitacyjna o łącznej długości 2 651,0 m
 - b. Sieć tłoczna o łącznej długości 841,0 m

2. Budowa przyłączy kanalizacji sanitarnej o łącznej długości 782,0 m, co stanowi 38 przyłączy,
3. Odtworzenie chodników i ciągów pieszo – jezdnych o nawierzchni z kostki brukowej,
4. Odtworzenie dróg o nawierzchni tłuczniowej.

Koszt inwestycji wynosi 932 541,05 zł.

Projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, Działanie 2.3 „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach”.

DZIENNY DOM SENIORA W HUCIE PRZEDBORSKIEJ

Sala komputerowa, biblioteka, sala telewizyjna, sala ćwiczeń i rehabilitacji będą dostępne w dziennym Domu Seniora w Hucie Przedborskiej. Budynek dawnej szkoły jest w trakcie remontu. Prace zakończą się w listopadzie. Wartość zadania to ponad 786 tys. zł.

Inwestycja obejmuje roboty rozbiórkowe i budowlane, wykonanie posadzek, tynków i ocieplenia, remont pokrycia dachowego, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, budowę przyłączy kanalizacji sanitarnej, wewnętrzną instalacją gazową, elektryczną oraz wykonanie instalacji centralnego ogrzewania. Obiekt będzie w pełni dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Budynek zostanie udostępniony dla wypoczynku i rehabilitacji 15 seniorów. Obiekt daje możliwość zwiększenia liczby seniorów do 25 osób. Powstała placówka będzie funkcjonowała co najmniej 5 dni w tygodniu przez co najmniej 8 godzin dziennie.

Działanie realizowane jest w ramach Programu Wieloletniego Senior+ na lata 2015-2020, moduł I – utworzenie i wyposażenie Dziennego Domu „Senior+”.

Na utworzenie i wyposażenie domu udało się pozyskać dotację z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w kwocie 300 tys. zł.

Remont budynku dawnej szkoły w Hucie Przedborskiej

ROZBUDOWA UL. PIASKOWEJ I PRZEBUDOWA UL. TETMAJERA

Prawie 460 tys. zł będzie kosztowała rozbudowa ul. Piaskowej oraz przebudowa ul. Tetmajera.

W piątek, 27 lipca, w Urzędzie Miejskim podpisano umowę z wykonawcą zadań Miejskim Przedsiębiorstwem Dróg i Mostów sp. z o.o. Planowany termin zakończenia robót objętych przedmiotem umowy dla obydwu zadań do 70 dni od daty podpisania.

Zakres prac rozbudowy drogi gminnej nr 104011 R ul. Piaskowa w Kolbuszowej do km 0+000 do km 0+061 oraz przebudowy drogi gminnej nr 104007 R w km 0+000 – 0+061 ul. Tetmajera w Kolbuszowej obejmuje wykonanie odcinka kanalizacji deszczowej, ułożenie krawężników oraz warstwy asfaltu.

Mieszkańcy ulicy Piaskowej i Tetmajera już się cieszą!

PODPISANIE UMOWY NA REMONT SALI GIMNASTYCZNEJ

Końcem października br. planowane jest zakończenie prac budowlanych przy remoncie sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej nr 2 w Kolbuszowej. Podpisanie umowy z wykonawcą odbyło 29 sierpnia br. w Urzędzie Miejskim w Kolbuszowej.

Zadanie realizowane jest w ramach działania „Rozwój szkolnej infrastruktury sportowej na terenie Gminy Kolbuszowa” – „Program rozwoju szkolnej infrastruktury sportowej 2017” ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej.

Przedmiotem zamówień jest wykonanie remontu sali gimnastycznej polegającej na: wymianie wykładzin posadzkowej w sali gimnastycznej, wymianie drabinek gimnastycznych, remoncie tynków wewnętrznych i powłok malarskich,

Wartość zadania to kwota ponad 142 tys. złotych.

Remont Sali Gimnastycznej już bardzo blisko

Urząd Miejski w Kolbuszowej przypomina wszystkim przedsiębiorcom, posiadającym zezwolenia na handel napojami alkoholowymi, łącznie z piwem, o obowiązku dokonania wpłaty III raty opłaty alkoholowej za 2017 r.

Opłatę należy uiścić w terminie do 30 września 2017 r.

Niedokonanie opłaty powoduje wygaśnięcie zezwolenia.

W przypadku niedokonania opłaty alkoholowej do dnia 30 września 2017 r., zezwolenie wygasa jeżeli przedsiębiorca z upływem 30 dni od dnia 30 września 2017 r., nie wniesie raty opłaty alkoholowej powiększonej o 30% opłaty rocznej.

Przedsiębiorca, którego zezwolenie wygasło z powodu niezapłacenia III raty opłaty alkoholowej może wystąpić z wnioskiem o wydanie nowego zezwolenia po upływie 6 miesięcy od dnia wydania decyzji o wygaśnięciu zezwolenia.

Wyjaśnienia dotyczące powyższych spraw można uzyskać w Urzędzie Miejskim w Kolbuszowej pokój nr 24, II piętro lub telefonicznie pod nr 17 2271 333, wew. 348.

PRZEGLĄD INWESTYCJI DROGOWYCH

Wakacje były czasem wyjątkowych prac drogowych. Niektóre inwestycje zostały już zakończone, na innych roboty są kontynuowane.

Z nowego chodnika mogą korzystać mieszkańcy Kupna. Koszt wykonania tego odcinka od km 0+888 do km 1+063. wyniósł ponad 140 tys. zł. Było to dokończenie chodnika wykonanego jeszcze w poprzednich latach.

Zakończyła się również przebudowa ulicy Jaśminowej za kwotę ponad 260 tys. zł. Inwestycja obejmowała przebudowę infrastruktury elektroenergetycznej, gazowej, wodociągu, wykonanie wpustów ulicznych wraz z przyłączami oraz budowę jezdni.

Na ukończeniu jest budowa drogi dojazdowej do oczyszczalni ścieków od drogi wojewódzkiej 875, a także remontowana droga gminna wewnętrzna od ul. Łąko-

wej do oczyszczalni. Nawierzchnię z betonu asfaltowego położono na odcinku od drogi wojewódzkiej 875 do oczyszczalni. Jednocześnie zwiększono na tym odcinku nośność do 40 ton. Koszt inwestycji to ponad 870 tys. zł.

Roboty kontynuowane są na ul. Jana Pawła II. Koszt rozbudowy wyniesie prawie 1,8 mln zł. Roboty prowadzone są na odcinku od ronda na drodze wojewódzkiej nr 875 relacji Mielec-Leżajsk do skrzyżowania z ul. Obrońców Pokoju. Przebudowane zostaną 4 skrzyżowania. Powstaną 92 miejsca postojowe, chodnik z kostki brukowej po obu stronach ulicy, dwukierunkowa ścieżka rowerowa od ul. Wojska Polskiego w stronę ronda na drodze wojewódzkiej. Inwestycja obejmuje również

budowę 3 azyli i 2 zatok autobusowych. Pojawi się nowe oświetlenie, ławki oraz urządzona od nowa zieleń dekoracyjna. Zwiększy się również przepustowość na skrzyżowaniu z ul. Obrońców Pokoju – wykonany zostanie dodatkowy pas ruchu dla pojazdów skręcających w lewo. Na realizację zadania gmina zdobyła dofinansowanie z Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019 w wysokości ponad 555 tys. zł.

W jesieni zakończą się prace na Tetmajera i Piaskowej.

Rozbudowa ul. Piaskowej i przebudowa ul. Tetmajera kosztować będzie prawie 460 tys. zł. Wykonany będzie odcinek kanalizacji deszczowej oraz ułożony krawężnik i warstwa asfaltu.

PRZEBUDOWA DROGI GMINNEJ W KOLBUSZOWEJ DOLNEJ ORAZ UL. GRUNWALDZKIEJ

W dniu 12 września 2017 roku w Urzędzie Miejskim w Kolbuszowej podpisana została umowa na realizację zadań pn. Przebudowa drogi gminnej w Kolbuszowej Dolnej oraz przebudowa ul. Grunwaldzkiej.

Wykonawcą prac jest Miejskie Przedsiębiorstwo Dróg i Mostów Sp. z o. o. z Rzeszowa

Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej na działkach nr ewid. 1769/2, 175, 182/7, 176/7 w Kolbuszowej Dolnej obejmuje:

- roboty pomiarowe
- wykonanie wykopów mechanicznych
- wykonanie i zagęszczenie mechaniczne podbudowy z kruszywa łamanego
- profilowanie i zagęszczenie mechanicznie istniejącej nawierzchni pod warstwy konstrukcyjne
- wykonanie podbudowy z kruszywa łamanego stabilizowanego mechanicznie
- skropienie warstw konstrukcyjnych emulsją asfaltową,
- wykonanie podbudowy zasadniczej oraz warstwy wiążącej
- wykonanie nawierzchni:
 - a. warstwa wiążąca z betonu asfaltowego 1601,6 m²,
 - b. warstwa ścieralna z betonu asfaltowego 1569,0 m²,
- wykonanie nawierzchni poboczny z tłucznia kamiennego,
- regulacja studni rewizyjnych kanalizacji sanitarnej
- zabezpieczenie kabla energetycznego

Wartość umowy to kwota 162 191,71 zł brutto

Przebudowa ulicy Grunwaldzkiej

Przedmiotowa inwestycja obejmuje:

- roboty pomiarowe
- roboty rozbiórkowe:
 - a. rozebranie nawierzchni z mieszanki mineralno-asfaltowej

Burmistrz Kolbuszowej Jan Zuba z wykonawcą robót

- b. rozebranie chodnika z płyt betonowych
 - c. rozebranie krawężników
 - d. rozebranie nawierzchni z trylinki
 - e. transport materiału z rozbiórki do miejsca składowania,
- wykonanie wypustów ulicznych wraz z przykanalikami,
 - ułożenie krawężników betonowych,
 - ułożenie obrzeży chodnikowych,
 - wykonanie warstwy mrozoochronnej z piasku pod chodnik
 - wykonanie podbudowy z kruszywa łamanego stabilizowanego mechanicznie pod zjazd oraz chodnik
 - wykonanie warstwy wyrównawczej z betonu asfaltowego
 - wykonanie warstwy wiążącej z betonu

- asfaltowego na zjazdach
- skropienie warstw konstrukcyjnych emulsją asfaltową
- wykonanie warstwy ścieralnej z betonu asfaltowego
- ułożenie chodnika z kostki brukowej betonowej,
- plantowanie i humusowanie

Wartość umowy to kwota 130 057,60 zł brutto

Zakończenia robót budowlanych przewidziano w terminie do 70 dni od dnia podpisania umowy.

NOWY AMBASADOR MARKI "ORZECH"

Po długich staraniach udało się pozyskać dla firmy "Orzech" nowego Ambasadora Marki. Osobą tą została pani Paulina Główka Miss Polski UK & Ireland 2017.

Paulina była gościem firmy "Orzech" na sesji fotograficznej. Odwiedziła również wybrane markety sieci.

Fot. Tadeuszowi Poźniak, źródło: www.facebook.com/ZPOWORZECH

Zakład**Gospodarki****Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o.**

Ul. Piłsudskiego 111A, 36-100 Kolbuszowa, tel. 17 2275 227

**Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
w Kolbuszowej (PSZOK)****ZUŻYTE OPONY**

Do PSZOK-u mieszczącego się przy ul. Piłsudskiego 111A w Kolbuszowej mieszkańcy Gminy Kolbuszowa mogą nieodpłatnie oddać do recyklingu zużyte opony od samochodów osobowych za okazaniem dowodu opłaty za śmieci uiszczanej w Urzędzie Gminy. Zgodnie z Regulaminem PSZOK ustanowionym przez Burmistrza Kolbuszowej zużyte opony rolnicze oraz od pojazdów ciężarowych będą przyjęte za odpłatnością, według cennika stanowiącego załącznik do w/w regulaminu, ponieważ takie odpady powstają w wyniku prowadzenie działalności gospodarczej natomiast działalność rolnicza jest również do niej zaliczana. Osoby prowadzące działalność gospodarczą mogą również oddać inne odpady wymienione w Regulaminie PSZOK za odpłatnością zgodnie z cennikiem oraz w sposób opisany w regulaminie.

SZKŁO

Punkt selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Kolbuszowej przyjmuje od mieszkańców gminy szkło opakowaniowe w postaci butelek, słoików itp. Opakowania szklane muszą być pozbawione zawartości, mogą natomiast znajdować się na nich elementy metalowe typu kapsle, zakrętki oraz etykiety. Nie należy mieszać opakowań szklanych z innymi rodzajami odpadów typu reklamówki, folia, plastikowe butelki, puszki po napojach, konserwy itp. Do PSZK-u można również oddać szkło okienne. Nie są przyjmowane całe okna lub drzwi z przeszkleniem. Należy oddzielić szkło od pozostałej części okna lub drzwi i w ten sposób przywieźć je do punktu. Szyby zespolone należy pozbawić uszczelek i elementów zespolenia.

KONCERT RUBIKA

Tysiące mieszkańców Kolbuszowej i okolic przybyło 3 września posłuchać koncertu Piotra Rubika. Wszyscy Ci, którzy zdecydowali się spędzić niedzielny wieczór na kolbuszowskim stadionie na pewno nie żalowali. Wraz z Piotrem Rubikiem na scenie wystąpiło blisko 120 muzyków. W tym dniu muzyk świętował swoje 49 urodziny.

Festiwal Psalmów Dawidowych, w ramach którego był zorganizowany ten koncert, ma uhonorować Polaków, którzy ratowali Żydów w czasie II Wojny Światowej. Piotr Rubik, z solistami, chórem i orkiestrą symfoniczną, wykonali jego największe przeboje. Koncert „The best of” poprzedził występ zespołu Soul z Sanoka oraz Magdaleny Kołcz i Anety Czach.

Życzenia urodzinowe artyście złożyli m.in. Marszałek Województwa Podkarpackiego Władysław Ortyl, Wicemarszałek Bogdan Romaniuk, Burmistrz Kolbuszowej Jan Zuba oraz bp Stanisław Jamrozek. Nie zabrakło tradycyjnego „sto lat” oraz tortu.

PODZIĘKOWANIA

W imieniu mieszkańców Kolbuszowej, składam serdeczne podziękowania za zorganizowanie w naszym mieście koncertu Piotra Rubika, w ramach Festiwalu Psalmów Dawidowych „Honorując Sprawiedliwych”.

Festiwal nie mógłby zaistnieć bez osób, które, znając wartość dobrej muzyki, z entuzjazmem i poświęceniem zaangażowały się w stworzenie tego wydarzenia. Pragnę w sposób szczególny podziękować organizatorom za to, że zechcieli wprowadzić nas w czarujący świat muzyki.

Dziękuję za te niezwykle doświadczenia artystyczne, stanowiące również lekcję historii i zrozumienia.

„Szczególne podziękowania kieruję do:
Władysława Ortyla, Marszałka Województwa Podkarpackiego
Bogdana Romaniuka, Wicemarszałka Województwa Podkarpackiego
Fundacji Rodziny Ulmów SOAR
Grzegorza Romaniuka, Prezesa Fundacji na Rzecz Kultury Fizycznej i Sportu
Katarzyny Liszcz-Starzec, dyrektor artystycznej wydarzenia
Wiesława Sitko, dyrektora MDK w Kolbuszowej i pracowników
Pracowników UM w Kolbuszowej
Stanisława Babuli, Komendanta Powiatowego Policji w Kolbuszowej i pracowników
Floriana Pelczara, Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Kolbuszowej i pracowników
OSP w Kolbuszowej Górnej, OSP w Nowej Wsi, OSP w Kolbuszowej Dolnej
Grzegorza Dzimiere, Komendanta Straży Miejskiej w Kolbuszowej i pracowników
Piotra Panka, Dowódcy Plutonu VI „Strzelców”
KSM w Kolbuszowej

JAN ZUBA, BURMISTRZ KOLBUSZOWEJ

Piękne kwiaty wraz z życzeniami urodzinowymi dla artysty

DOŻYNKI W DOMATKOWIE

Dziękując za tegoroczne plony mieszkańcy, rolnicy oraz władze samorządowe uczestniczyli 15 sierpnia w dożynkach Gminy Kolbuszowa. Tegorocznym gospodarzem dożynkowego świętowania był Domatków.

Święto plonów rozpoczęła msza św. odprawiona w intencji rolników w kościele parafialnym w Domatkowie, podczas której nastąpiło poświęcenie chleba oraz wieńców dożynkowych.

Po nabożeństwie zgromadzeni przeszli na plac obok szkoły, gdzie miał miejsce dalszy ciąg świętowania.

Część oficjalną poprzedził występ Seniorów Ziemi Podkarpackiej oraz Kapela Władysława Pogody.

Sołtys Domatkowa Jacek Skowron serdecznie przywitał wszystkich zgromadzonych. Starostami tegorocznych Dożynek zostali Halina i Marek Wilkowie, którzy zgodnie z tradycją przekazali władzom chleb z tegorocznych zbiorów. Bochenki otrzymali: gospodarz gminy Jan Zuba, poseł Zbigniew Chmielowiec, Wicemarszałek Województwa Podkarpackiego Bogdan Romaniuk, Radna Sejmiku Woj. Podkarpackiego Ewa Draus, Starosta Kolbuszowski Józef Kardys, Przewodniczący Rady Miejskiej w Kolbuszowej Krzysztof Wilk, Zastępca burmistrza Marek Gil, ks. dziekan Jan Pępek, proboszcz parafii w Domatkowie ks. Stanisław Marczewski, proboszcz parafii p.w. Wszystkich Św. w Kolbuszowej ks. Lucjan Szumierz.

Starostowie dożynek tradycyjnie przekazali władzom chleb z tegorocznych zbiorów

Prezentacje dożynkowe to następny punkt programu. Przygotowane przez sołectwa wieńce wręczono m.in. władzom samorządowym, starostom dożynek, mieszkańcom i rolnikom.

Ogłoszono również wyniki konkursu na najładniejszy wieńiec. Jury przyznało nagrody wieńcom z Domatkowa, Kolbuszowej Dolnej i Kolbuszowej. Ponadto wyróżniono sołectwa pod wzglę-

dem liczby nowo narodzonych mieszkańców. W tym roku tytuł „Wesołej Kapusty” otrzymały Poręby Kupieńskie z najwyższym wskaźnikiem dzietności.

Podczas dożynek złożono gratulacje zespołowi Wolanie z Domatkowa, który obchodził 10-lecie istnienia.

Na zakończenie dla publiczności zagrali Golden Time i DJ Duck.

Nie mogło zabraknąć zespołów ludowych

Piękne wieńce dożynkowe

BURMISTRZ KOLBUSZOWEJ INFORMUJE

Na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Kolbuszowej,
ul. Obrońców Pokoju 21,

ZOSTAŁ WYWIESZONY

zgodnie z art. 35 ust.1 ustawy o gospodarce nieruchomościami (t.j. z 2016r., poz. 2147 ze zmian.), wykaz nieruchomości własności Gminy Kolbuszowa, przeznaczonych do oddania w dzierżawę.

BURMISTRZ KOLBUSZOWEJ JAN ZUBA

Na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Kolbuszowej,
ul. Obrońców Pokoju 21,

ZOSTAŁ WYWIESZONY

zgodnie z art. 35 ust.1 ustawy o gospodarce nieruchomościami (t.j. z 2016r. poz. 2147 ze zm.), wykaz nieruchomości własności Gminy Kolbuszowa, przeznaczonych do oddania w najem.

BURMISTRZ KOLBUSZOWEJ JAN ZUBA

DZIEŃ DZIAŁKOWCA W ROD „PREFABET” W KOLBUSZOWEJ

W piękne sobotnie popołudnie 12 sierpnia br. świętowaliśmy w naszym ogrodzie Dzień Działkowca i Jubileusz 120 lecia ogrodnictwa działkowego na ziemiach polskich.

W dożynkach ogrodowych udział wzięli: przedstawiciel Prezydium OZP PZD w Rzeszowie Marek Bojda, Poseł PIS Pan Zbigniew Chmielowiec, Burmistrz Miasta Kolbuszowa Jan Zuba, Radny Rady Miasta Kolbuszowa i Prezes Spółdzielni Mieszkaniowej Józef Rybicki, zaprzyjaźnieni prezesi ROD z Dębicy oraz działkowcy wraz z rodzinami z ROD Prefabet i z sąsiednich ogrodów.

Przedstawiciel Prezydium OZP PZD w Rzeszowie Marek Bojda odznaczył związkowymi odznaczeniami najbardziej zasłużonych działkowców i wręczył nagrodę w konkursie na najpiękniejszą działkę w ROD Prefabet. W tym roku zwyciężyli Państwo Lucyna i Władysław Puzio. Podczas swego przemówienia podziękował działkowcom za wytrwałą pracę na działkach i na rzecz ogrodu. Podkreślił również, że wszyscy działkowcy mają wkład w Jubileusz 120 Lcia ogrodnictwa w Polsce.

Poseł Zbigniew Chmielowiec zapewnił uczestników dożynek, że pomimo internetowych doniesień o kurczącej się powierzchni ogrodów działkowych, Kolbuszowscy działkowcy mogą spać spokojnie. W tym mieście dba się o swoich mieszkańców.

Burmistrz Miasta Kolbuszowa Jan Zuba podkreślił, że zawsze będzie wspierał działkowców, czego dowodem jest chociażby dotacja na działalność edukacyjną dla najmłodszego pokolenia kolbuszowian.

Po części oficjalnej przyszedł czas na poczęstunek. Przygotowano kielbaski,

kiszkę i udka z grilla, pyszny bigos myśliwski. Smalczyk przyrządzono u honorowego Prezesa Ignacego Wiącka i jak co roku smakował wybornie. Do tego ogórki małosolne kiszzone przez działkowców i czegoś trzeba więcej... tylko domowego ciasta na deser i można było tańczyć prawie do białego rana.

Nie zabrakło atrakcji dla najmłodszych. Dla dzieci przygotowane były gry i zabawy ruchowe, zgadywanki, malowanie twarzy, wielkie bańki mydlane i oczywiście nagrody za udział w konkursach. Zadowolone dzieciaki pałaszowały słodycze, a rodzice bawili się przy muzyce.

Kolejne dożynki już za rok. Z niecierpliwością czekamy na sierpniową imprezę, jak zawsze przy udziale wódaty miasta i całych działkowych rodzin.

ANDRZEJ CHMIELOWSKI
PREZES ROD PREFABET W KOLBUSZOWEJ

Zabawy miluśńskich

BIESIADA SĄSIEDZKA W PRZEDBORZU

W niedzielę, 6 sierpnia, mieszkańcy Przedborza i Huty Przedborskiej bawili się na zorganizowanej po raz trzeci „Biesiadzie sąsiedzkiej”.

Impreza rozpoczęła się od powitania wszystkich zebranych przez sołtys Przedborza Barbarę Draus i sołtys Huty Przedborskiej Krystynę Dłużeń. Następnie Burmistrz Kolbuszowej Jan Zuba oraz Przewodniczący Rady Miejskiej Krzysztof Wilk oficjalnie przekazali nową podłogę strażakom z OSP. Na scenie wystąpił Zespół kabaretowy Dyzio i Spółka z Niwisk oraz Mażoretki ze Skrzyszowa. Mali Super Strażacy ze Skrzyszowa zaprezentowali „pierwszą pomoc”.

Dla dzieci przygotowano malowanie twarzy, zjeżdżalnię i kule wodne. Imprezę zakończyła zabawa taneczna.

Strażacy z OSP bardzo są radzi z przekazanej podłogi

NIE TRUJ DZIECI !!!

Zbliża się sezon grzewczy. Zapewne i w tym roku, podobnie jak w latach ubiegłych, powróci problem spalania odpadów komunalnych w piecach grzewczych.

Pamiętajmy jednak przede wszystkim o tym, że spalając odpady zatruwamy nasze środowisko, a przede wszystkim trujemy nasze dzieci, siebie i naszych bliskich.

Przypominamy zatem, że obowiązuje bezwzględny zakaz spalania wszelkich przedmiotów z tworzyw sztucznych, butelek, pojemników, toreb foliowych, zużytych opon i innych odpadów z gumy, odzieży, obuwia, elementów drewnianych pokrytych lakierem lub impregnowanych, z dodatkiem kleju np. płyt wiórowych, płyt OSB, płyt meblowych, sztucznej skóry, opakowań po farbach i lakierach, opakowań po rozpuszczalnikach czy środkach ochrony roślin, papieru bielonego związkami chloru z nadrukiem farb kolorowych.

W powstającym podczas tego procesu dymie znajdują się między innymi pyły z metalami ciężkimi – powodujące zagrożenia białaczką, tlenki azotu – podrażniają i uszkadzają płuca, tlenek węgla – wiąże czerwone ciała krwi, utrudnia transport tlenu w organizmie, dwutlenek siarki – powoduje trudności w oddychaniu, chlorowódz – tworzy z parą wodną kwas solny (silnie żrący), cyjanowódz – tworzy z parą wodną kwas pruski – blokuje nieodwracalnie oddychanie tkankowe, dioksyny

i furany – powodują nowotwory wątroby i płuc, uszkadzają płuca i strukturę kodu genetycznego oraz mają działanie alergiczne.

Zagrożenia te są szczególnie groźne dla dzieci, osób starszych, osób ze schorzeniami układu oddechowego, chorobami serca.

Problem ten na terenie Kolbuszowej ma charakter szczególny. Nasze miasteczko leży w obniżeniu terenu wzdłuż rzeki Nil. W efekcie dym i smog zalega nad jego najgęściej zaludnionymi obszarami.

Dodać należy, że tylko część budyn-

ków posiada kotłownię gazowe. W pozostałych używany jest węgiel, którego jakość często pozostawia wiele do życzenia.

Ponadto, nie stosując się do tego zakazu, narażamy się na odpowiedzialność karną z art. 191 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2016 r., poz. 1987 t.j.). Za wykroczenie to grozi kara aresztu do dni 30 lub kara grzywny do 5 000 zł.

Pamiętajmy! Domowy piec nie jest przeznaczony do spalania odpadów. Nie trujmy siebie, naszych rodzin i sąsiadów.

PRZEBUDOWA KANALIZACJI

Do końca listopada potrwają prace przy przebudowie kanalizacji ogólnospławnej na długości 298,0 m do rzeki od ul. Piłsudskiego. Podpisanie umowy w odbyło się 4 września w Urzędzie Miejskim w Kolbuszowej.

Przedmiotowa inwestycja dotycząca przebudowy istniejącego odcinka kanalizacji ogólnospławnej obejmie działki z nr ewid. 1120, 1134, 1274/2, 1342/1, 1344, 1345, 1321/1, 2293/4, 1567, 1340/2, 1340,3, 2322 w Kolbuszowej. Wykonawca prac jest firma Telebud Spółka z o.o.

Wartość umowy to kwota 485 656,79 zł brutto.

Pani Marcie Krawczyk

Nauczycielowi w Zespole Szkół nr 2 w Kolbuszowej

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

OJCA

Składają

Burmistrz Kolbuszowej oraz Pracownicy Urzędu Miejskiego

LASOWIACY KRAKUSOM

Fundacja Cepelia od lat organizuje na krakowskim rynku imprezę folklorystyczno-handlową – Międzynarodowe Targi Sztuki Ludowej. W 41. edycji targów wzięli udział artyści z gminy Kolbuszowa i pozostałych gmin powiatu kolbuszowskiego.

W szesnastym dniu targów (25 sierpnia 2017 r.) spotkali się w Krakowie mieszkańcy z różnych stron Kolbuszowszczyzny, których łączy aktywne uczestnictwo w kulturze. Pięćdziesięcioosobowa grupa artystów i twórców z powiatu kolbuszowskiego zaprezentowała bogaty i różnorodny program. Już podczas rozpoczynającej występy parady mocne marszowe brzmienie orkiestry zwróciło uwagę na kroczących dziarsko mieszkańców powiatu. Orkiestrę poprzedzały młode mażoretki z Majdanu Królewskiego. Po nich szły kolejne reprezentacje gmin; barwne pochody zamykały raniżowskie zespoły pieśni i tańca.

Otwarcia prezentacji dokonali przedstawiciele organizatora i reprezentanci występujących samorządowcy ze starostą Józefem Kardysiem na czele, parlament reprezentował poseł Zbigniew Chmielowiec. Wszyscy otrzymali od organizatorów krakowskie czapki z pawimi piórami.

Po otwarciu imprezy jako pierwsza na scenie wystąpiła Orkiestra Dęta Miejskiego Domu Kultury w Kolbuszowej pod dyrekcją Krzysztofa Kłody. Orkiestrę powitał szerokim (niczym grymas smoka wawelskiego) uśmiechem dyrygent Krakowskiej Orkiestry Staromiejskiej, zaprzyjaźnionej z kolbuszowskimi dęciakami. Rozrywkowe rytmy przyciągnęły sporą publiczność. Nie mniejszy aplauz wzbudziły mażoretki z Majdanu Królewskiego. Młode tancerki odważnie wykonały swoje taneczne układy. Następnym punktem programu były prezentacje kultury Lasowiaków. Na scenie debiutowała Kapela Jurka Wrony, przygotowująca właśnie kolejne wydaw-

Bardzo liczna reprezentacja Kolbuszowej

nictwo płytowe z serii Muzykanci z Puszczy Sandomierskiej. W trzysobowym, składającym się z wybitnych instrumentalistów, składzie kapela zagrała bardzo energetyczną wersję lasowiackich i rzeszowskich melodii. Uroczą grupą „trzeciego wieku” z Cmolasu, w lasowiackich strojach, wykonała wiązanek piosenek ludowych i biesiadnych przy wtórze muzykanckiej kapeli (niczym na niedawno wydanej płycie). Kolejny zespół, jaki zaprezentował się na scenie, to Kapela Dzikowianie i oddział Turków - straży grobowej w tradycyjnych strojach z Dzikowca.

Występ Zespołu Ludowego „Górnicy” stanowił odważną prezentacją autentycznej ludowej pieśni i unikalnej gwary, bardzo dobrze przyjętą przez zgromadzo-

ną publiczność. Kolbuszowskie prezentacje zakończył występ Kapeli Ludowej „Widelanie” z Widelki, wzmocnionej przez skrzypaczkę Paulinę Żądło, obecnie zamieszkującą we Francji. Na scenie w rzeszowskich strojach pojawili się młodzi i dojrzały muzykanci tworzący wyjątkowe zjawisko, jakim jest szkoła ludowego grania Bronisława Płocha i Mariana Selwy z Widelki. Zegrali pięknie, aż nogi same rwały się do tańca. Prezentację zakończyła roztańczona młodzież z Raniżowa, która, biorąc pod uwagę wielkość gminy, wypadła imponująco. Na scenie zabrakło jedynie gminy Niwiska, która miała za to najbogatszą ofertę rękodzieła artystycznego. Kolbuszowskie, a właściwie pochodzące z Domatkowa rękodzieło zaprezentował Zespół Ludowy „Wolanie”. Jeżeli przyjąć za dobrą monetę opinię organizatorów, był to pod względem artystycznym najlepszy dzień targowy spośród minionych dotychczas.

Podsumowując występy Kolbuszowian w najbardziej atrakcyjnym pod względem turystycznym miejscu Polski: absolutnie nie powinniśmy mieć kompleksów, bo dzieje się u nas w kulturze dużo dobrego. A rozwiewając obawy organizatorów, że tylko górale są w stanie zainteresować publiczność, powiedziec można, że Lasowiacy nie są w tym wcale gorsi, na dodatek bardziej autentyczni i mniej „oklepani”!

Prezentacja kultury lasowiaków zebrała sporą publiczność

KAROLINKA

Dzięki siedemnastej edycji Festiwalu Polonijnych Zespołów Folklorystycznych w Rzeszowie mieliśmy możliwość goszczenia w Kolbuszowej i Porębach Kupieńskich Zespołu Pieśni i Tańca „Karolinka” z Brześcia na Białorusi. W tym leżącym nad Bugiem mieście wielkości Lublina mieszka zaledwie kilka tysięcy Polaków. Zespół „Karolinka” powstał w 1991 roku z inicjatywy Walentyny i Jana Trzeciaków, liczy dziewięćdziesiąt osób i składa się z trzech grup. Trzeciakowie to pasjonaci kultury polskiej, wykształceni w Lublinie choreografowie, którzy przyciągają do zespołu zarówno młodzież polską, jak i osoby innych narodowości zamieszkujących Brześć. W zespole zaangażowane są wszystkie pokolenia rodziny Trzeciaków: dzieci, wnuki i prawnuki.

Pobyty rozpoczęli od zwiedzania kolbuszowskiego rynku, były zdjęcia z krokodylem i lody. Później krótki pobyt w kolegiacie, spotkanie z proboszczem, połączone z udziałem w końcowej części ceremonii ślubnej. Goście byli zachwyceni wystrojem kościoła w Kolbuszowej, porównywali świątynię do tych, które oglądali w Wilnie. Po kościele młodzież ochoczo wskoczyła do basenu, z którego niełatwo było ich wyciągnąć. Bardzo zainteresował zespół pobyt w skansenie, ze względu na ograniczenia czasowe, skrócony do standardowej jednostki lekcyjnej. Zgodnie z planem polonusi dotarli do Poręb Kupieńskich, których społeczność, pod wodzą sołtysa Krzysztofa Miazgi, organizuje co roku w lipcu festyn ludowy. Liczba bawiących się na placu wiejskim osób na ogół przekraczała kilkakrotnie liczbę stałych mieszkańców wsi. Tak było i tym razem. Sołtys corocznie zamawia u mieszkającej na skraju wsi babki zielarki pogodę i chociaż w okolicy grad jak gołębie jaja i oberwanie chmury, u niego zawsze jest spokojnie.

Występujący w dość skromnych warunkach zespół „Karolinka” zaprezentował trzy tańce: narodowy, podlaski i polski. Poziom występ pokazał widzom, że tancerzom nieobce są szkoły baletowe. Występy tancerzy przeplatały popisy akordeonisty, który na harmonii guzikówce dawał kilkuminutowe koncerty (a przed występem intensywnie się uczył swojego polskiego imienia i nazwiska). Całkowicie spontanicznie przed publicznością wystąpiły także dwie Amerykanki polskiego

pochodzenia, spędzające wakacje u dziadków w Kolbuszowej Górnej. Występ skrzypcowy bliźniaczek Angeli i Moniki Chodorowskich z New Jersey był miłą niespodzianką; obie uzdolnione panny, które już niedługo zaczną naukę w college'u, są prawnuczkami Władysława Pogody, najbardziej znanego polskiego muzykanta z Huciny. Ojciec dziewczyn i one same to bodajże jedyne osoby z licznego grona dzieci, wnuków i prawnuków skrzypka, którzy kontynuują muzyczną pasję obchodzącego dziewięćdziesiąte siódme urodziny pradziadka Władysława.

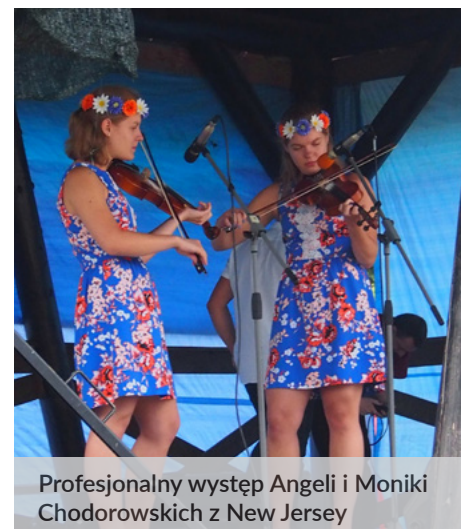
Tancerze „Karolinki” zachwycili liczną publiczność (podobnie jak widownię zebraną na rzeszowskim rynku podczas inauguracji festiwalu) tańcem, strojami, w dużej części wykonywanymi samodzielnie, ale też kresową urodą i kulturą osobistą. W międzynarodowej kolacji w remizie

uczestniczyli poseł na sejm, starosta i burmistrz Kolbuszowej, którzy obdarowali zespół pamiątkowymi prezentami. Również kolbuszowski Miejski Dom Kultury przygotował dla artystów praktyczne podarunki z wydawnictwami promującymi muzykę lasowiacką. Podczas spotkania sołtys Krzysztof, wyraźnie zmotywowany wsparciem nowej szefowej Koła Gospodyń Wiejskich, podjął się roli wodzireja. Goście zagrali biesiadne utwory i zaśpiewali piękne białoruskie pieśni. Istniejący od bez mała trzydziestu pięciu lat Zespół Ludowy Górnicy zaprosił artystów na swój wrześnieiowy jubileusz.

„Karolinka” wyjechała bardzo zadowolona, a od biura festiwalowego otrzymaliśmy mailowe podziękowanie za serdeczne przyjęcie zespołu. Żałujemy, że gościliśmy ich tak krótko, mamy nadzieję na kolejne spotkanie.

Widzów urzekł nie tylko piękny taniec ale i też bajecznie kolorowe stroje

Profesjonalny występ Angeli i Moniki Chodorowskich z New Jersey

EUROPEJSKIE DNI DZIEDZICTWA 2017

W Europejskie Dni Dziedzictwa w skansenie padało tylko trochę. Niewystarczająco, by odstraszyć turystów. Mgliste zielony krajobraz ożywiony został przy spichlerzu, kościele i szkole z Trzebosi kolorowymi punkcikami okryć przeciwdeszczowych.

Chętni, odziani w nieprzemakalne tkaniny, w kilku grupach wyplatali płot z chrustu, przywracając w ten sposób jeden z elementów pejzażu dawnej wsi. W sali warsztatowej szkoły z Trzebosi Janusz Radwański prowadził wykład o tym, jak przez ostatnie dziesięciolecia zmieniały się wiejskie podwórka. O 16.00, w kościele św. Marka Ewangelisty, rozpoczęła się msza św. trydencka, po której odbył się koncert pieśni dziadowskich w wykonaniu znawcy tego tematu – Jacka Hałasa. Później zwiedzający byli świadkami ogłoszenia wyników konkursu fotograficznego „Fotoszopa. Krajobraz w spadku”, mieli też okazję obejrzeć nagrodzone i wyróżnione prace, zaprezentowane w wyjątkowym wnętrzu spichlerza z Bidzin. Wernisaż wystawy zakończył się szaloną potańcówką, poprowadzoną przez Jacka Hałasa, który grał na akordeonie i piszczałce oraz dzięki własnej, niespożytej pozytywnej energii,

Przy takich tańcach nikomu nie mogło być zimno

porwał lekko zmarzniętych zwiedzających do rozgrzewającego tańca.

Po imprezie już nikt nie pamiętał, że dzień był chłodny.

KONTAKT: KATARZYNA DYPA

TEL. 17 227 12 96 w. 35

PROMOCJA@MUZEUMKOLBUSZOWA.PL

„TRZA BYĆ W BUTACH NA WESELU!”

Sobotni wieczór w skansenie (2 września) był niezwykle pasjonujący... A to za sprawą Narodowego Czytania „Wesela” Stanisława Wyspiańskiego!

Dyrektor Jacek Bardan i pracownicy Muzeum: Jolanta Dragan, Katarzyna Dypa, Urszula Rzeszut-Baran, Agata Front, Wojciech Dragan, Janusz Radwański i reżyser Grzegorz Wójcicki, z towarzyszeniem muzyków: Pawła Płudowskiego i Adama Dragana, wyczarowali widowisko skrzące się niezwykle emocjami. W spichlerzu z Bidzin, ubrani w lasowiackie stroje, czytali i inscenizowali fragmenty arcydramatu Wyspiańskiego, poddając się dynamicznemu rytmowi kapeli ludowej. Mówili słowami Poety i Dziennikarza o potędze ludowej kultury, czule przekomarzali się w kwestiach Panny Młodej i Pana Młodego, niepokoiли publiczność wyznaniem zjaw Jakuba Szeli oraz hetmana Branickiego. We wzruszającym dialogu Poety i Panny Młodej przypominali, gdzie leży Polska. Przestrzegali słowami Stańczyka, hipnotyzowali zawołaniami Chochoła. A potem znów – cucili głośnym hasłem „Muzyka!” i tańczyli, kręcili poleczki, wycinali hołubce, aż wióry z podłogi szły...

Tego magicznego wieczoru bohaterowie „Wesela” ożyli, by słowem, ruchem, muzyką i tańcem oddać hołd wielkiemu artyście i jego dziełu. Licznie zgromadzona publiczność z radością uczestniczyła

w tym wyjątkowym wydarzeniu, tańcząc z aktorami między kolejnymi obrazami teatralnymi. Po ostatniej scenie, w której sugestywnie (w polifonii głosów i szepcików) wybrzmiała arcykwestia „Miałeś chamie złoty róg...”, kapela nie żałowała strun i temperamentnie wycinała skoczne obe-

rki, a nasi goście sił nie oszczędzali i rażno tańczyli. Inscenizacja się zakończyła, a aktorzy stopili się z kapelą i widzami w jeden weselny korowód. Bo... „to Polska właśnie”!

MUZEUM KULTURY LUDOWEJ
W KOLBUSZOWEJ

„Narodowe Czytanie” w teatralnej oprawie

BIBLIOTEKI. SOLIDARNOŚĆ. SPOŁECZEŃSTWO – 83 KONGRES GENERALNY IFLA WE WROCŁAWIU

W tym roku Polska miała możliwość organizować największe prestiżowe wydarzenie bibliotekarskie na świecie, jakim jest kongres IFLA.

Jak znaczącą organizacją jest IFLA (skrót od pełnej nazwy International Federation of Library Associations and Institutions) – Międzynarodowa Federacja Stowarzyszeń i Instytucji Bibliotekarskich – niech świadczy fakt, że w jej skład wchodzi 14 tys. stowarzyszeń i bibliotek, których członkowie (w liczbie 1,4 tys. osób) pracują po to, by w 150 krajach na świecie biblioteki funkcjonowały lepiej i wydajniej. IFLA powstała w 1927 roku w szkockim Edynburgu, a główną siedzibą jest Królewska Biblioteka w holenderskiej Hadze. Kongresy IFLA to Global Libraries Voice – przegląd najważniejszych wydarzeń dotyczących bibliotekarstwa, informacji naukowej, zarządzania wiedzą, prezentacja innowacyjnych projektów wytyczających przyszłość bibliotek, wymiana doświadczeń i opinii najwybitniejszych przedstawicieli światowego bibliotekarstwa.

Światowy Kongres IFLA, połączony w tym roku z 83- Generalnym Zgromadzeniem Członków IFLA, odbywał się w dniach od 18.08 do 25.08 we Wrocławiu. Poprzednie kongresy odbyły się w Columbus w amerykańskim stanie Ohio (w 2016) i w Kapsztadzie w RPA (w 2015 roku). Polska była organizatorem IFLA w 1936 i 1959 roku. Na tegoroczne wydarzenie przybyło najwięcej bibliotekarzy z Niemiec, Francji, Rosji i Szwecji, ale byli też delegaci z krajów azjatyckich i afrykańskich.

Podczas kongresu przedstawiane są osiągnięcia, ale i trudności, na jakie napotykają światowe biblioteki wszystkich rodzajów: publiczne, narodowe, akademickie, pedagogiczne, szkolne. Tegoroczny kongres odbywał się pod hasłem Biblioteki. Solidarność. Społeczeństwo. Hasło to, jak powiedziała Prezydent IFLA Don-

IFLA wita wszystkich bibliotekarzy świata

na Szeeder, „perfekcyjnie wyraża nadzieję, że biblioteki będą mogły jednoczyć się we wszystkich dziedzinach działania”.

Kongres IFLA odbywał się we wrocławskiej Hali Stulecia, która w roku 2006 została uznana jako Światowe Dziedzictwo UNESCO. Był okazją do pokazania nie tylko dorobku światowego bibliotekarstwa, ale także naszego, polskiego. Uczestniczyło w nim 3000 bibliotekarzy ze 122 krajów. Ze względu na wysokie koszty udziału w kongresie Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich zwróciło się do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego o finansowe wsparcie dla bibliotekarzy. Ministerstwo uruchomiło w 2017 r. specjalny program stypendialny dla bibliotekarzy zatrudnionych w Bibliotece Narodowej oraz w bibliotekach publicznych. Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Kolbuszowej wyraziła zgodę na mój udział w konkursie stypendialnym. Środki finansowe, które otrzymałam, wystarczyły na opłatę konferencyjną siedmiodniowego

pobytu na kongresie. Grant 3000 zł otrzymało około 60 osób z całej Polski.

Kongres składał się z sesji i różnych form spotkań - od biznesowych (ściśle komitety poszczególnych oddziałów IFLA) po prelekcje, sesje video, warsztaty czy wybory nowych członków IFLA. Każdy dzień został zaplanowany przez organizatorów od rana do wieczora. Były spotkania w ramach sesji, ale także i bardziej oficjalne, jak sesje otwarcia czy zamknięcia Kongresu oraz wieczór kulturalny. Wystąpienia (głównie w języku angielskim) dotyczyły przede wszystkim bieżących problemów bibliotekarstwa, bibliotekoznawstwa i informacji naukowej w skali świata. Istotne było dzielenie się doświadczeniami i dobrymi praktykami oraz prezentacja nowych technologii i multimedii stosowanych na coraz szerszą skalę w bibliotekach. Każda sesja dotyczyła ponadto dwóch ważnych kwestii – wyrównywania szans i poprawy jakości życia dzięki wspieraniu zrównoważonego rozwoju dla każdego kraju z osobna – Agenda 2030 oraz najnowszego projektu IFLA - Global Vision Discussion – wspólnej międzynarodowej pracy jak połączyć siły na polu bibliotekarstwa i wyjść naprzeciw wyzwaniom przyszłości oraz określeniu, jakie są te największe wyzwania. Celem głównym kongresu jest znalezienie takich narzędzi, sposobów działań aby jak najowocniej włączyć biblioteki z całego świata w realizację założeń Programu AGENDA 2030 - na rzecz Zrównoważonego Rozwoju ogłoszonego w 2015 r. przez ONZ. Program ten dotyczy likwidacji ubóstwa we wszystkich jej formach i wymiarach. Zawiera się w trzech sektorach: gospodarczym, spo-

W oczekiwaniu na oficjalne otwarcie Kongresu IFLA

Z bibliotekarzami z Kataru

tecznym i ekologicznym.

W 2017 r. IFLA podjęła współpracę z krajowymi stowarzyszeniami bibliotekarskimi w celu zebrania ujednoczonych statystyk dotyczących bibliotek. Powstała baza danych Library Map of the World. Do projektu przystąpiło już 75 krajów świata w tym również Polska.

W trakcie kongresu stypendyści spotkali się 20 sierpnia z Ministrem prof. Piotrem Glińskim, vice-dyrektor Biblioteki Narodowej - Katarzyną Ślaską i dyrektorem Muzeum Pana Tadeusza - Marcinem Hamkało. Po oficjalnym powitaniu minister miał okazję chwilę porozmawiać z „najaktywniejszymi bibliotekarzami w Polsce” - jak określiła stypendystów dyrektor Ślaska.

Inspirację do kolejnych działań można było zaczerpnąć, odwiedzając tzw. sesję posterową. Na każdym Kongresie IFLA prezentowane są plakaty z całego świata. W tym roku było ich zgłoszonych aż 188, z czego 5 z Polski. Posterów było tak dużo, że nie dało się zapoznać ze wszystkimi. W porze lunchu, w ciągu dwóch dni, skupiały wokół siebie tłumy ludzi. Przy każdym plakacie stał reprezentant danego kraju, nierzadko koordynator projek-

tu, dzieląc się swoimi doświadczeniami i udzielając odpowiedzi na pytania zainteresowanych. Polskie biblioteki chwaliły się działalnością na tzw. bulwarze bibliotek, gdzie prezentowały swoje roll-up'y oraz w trakcie wspomnianej już sesji posterowej.

Kongres umożliwiał także zapoznanie się z nowymi technologiami i działalnością bibliotek poprzez prezentację sprzętu wyposażenia i materiałów niezbędnych do codziennej obsługi czytelników w różnym wieku. Warte uwagi są projekty z Azji – inteligentne regały na książki dla dzieci (działające jak znane nam paczkomaty) czy skanery wykorzystywane do tworzenia bibliotek cyfrowych.

Po sesjach w danym dniu można było jeszcze znaleźć chwilę na odwiedzenie wrocławskich bibliotek - Mediateki, Biblioteki Dolnośląskiej, na dworcu PKP, Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Wieczorem udało się zwiedzić piękny Rynek Wrocławski z wieloma zabytkami, odnaleźć niektóre słynne wrocławskie krasnale.

Podsumowując udział w Kongresie nasuwa się myśl, że nie zawsze wspieranie czytelnictwa jest działalnością prioryteto-

wą bibliotek w świecie. Czasami bibliotekarz musi pomagać w edukacji dzieci i dorosłych (problem HIV, AIDS, analfabetyzacja czy uprawa roli i życie po kataklizmach). Biblioteka stara się wychodzić naprzeciw potrzebom i oczekiwaniom swoich użytkowników. Coraz częściej jest szkołą, domem kultury, ośrodkiem zdrowia, warsztatem majsterkowicza czy kuchnią. Pomimo dużej różnicy w jakości zbiorów i dostępie do technologii, bibliotekarze nie ustępują w pełnieniu swojej misji. Książki wypożyczane są tradycyjnie, online, ale także udostępniane sprzedawcom w butikach, supermarketach, wypożyczane w kioskach, rozwożone specjalnymi rowerami od wioski do wioski. Niezależnie od formy pozwalają uporać się z różnicami kulturowymi, poszerzają wiedzę, pomagają żyć z problemami zdrowotnymi – edukują krewnych, a chorym pozwalają oderwać się od szpitalnej rzeczywistości.

Dzisiejsza biblioteka jest miejscem spotkań bez względu na wielkość budynku - czy to kilka metrów kwadratowych w Rosji, czy przypominający galerię handlową moloch w Finlandii. To tutaj ludzie czytają e-booki lub sami tworzą interaktywne książki, odkrywają nowe talenty kulinarne, bawią się z robotami, plotkują przy kawie, a nawet urządzą wesela. Promowana jest praca wolontariuszy, bo również poprzez nich bibliotekarz kontaktuje się z innymi mieszkańcami. Żadna z powyższych aktywności nie byłaby jednak możliwa gdyby nie umiejętność czytania i słuchania. Musimy tworzyć społeczeństwo o wysokiej kulturze czytania. Skuteczne rzecznictwo dla bibliotek to klucz do sukcesu wszystkich aspektów poruszanych w trakcie kongresu IFLA.

Kolejne spotkanie IFLA odbędzie się w Kuala Lumpur w Malezji, w dniach 24-30 sierpnia 2018 roku.

HALINA KRZYCH

AKTYWNI SENIORZY 2017

Regionalne Towarzystwo Kultury im. J.M. Gosłara w Kolbuszowej realizuje projekt dla osób starszych „Nie mamy czasu na starość” – Aktywni Seniorzy 2017. W ramach zadania zaplanowano działania w Uniwersytecie Trzeciego Wieku, gdzie realizowana jest ścieżka edukacyjna. Program obejmuje 40 osób w wieku 60+ z terenu Powiatu Kolbuszowskiego. Jego celem jest poprawa jakości życia osób starszych. Zadanie realizowane jest od kwietnia i będzie trwało do końca listopada br.

Dnia 25 maja rozpoczęliśmy realizację projektu „Nie mamy czasu na starość” - Aktywni Seniorzy 2017. Podczas pierwszego spotkania uczestnicy podpisali deklarację „Aktywnego Seniora” i wysłuchali wykładu pt: „Prawa konsumentów” wygłoszonego przez Jana Wlazło - Powiatowego Rzecznika Konsumenta. Na koniec Inauguracji odbyła się wspólna biesiada z zespołem „Ziemia Podkarpacka”

Odbyły się już wykłady dotyczące edukacji z zakresu historii regionu pt: „Dzieje Leśnictwa na terenach dawnej Puszczy Sandomierskiej” oraz „Wieś Kolbuszowska za czasów I RP”, które poprowadził Wojciech Mroczyk. Marian Piórek, przedstawił seniorom wykład pt: „Stan badań nad dziejami Puszczy Sandomierskiej” natomiast Paweł Michno poprowadził wykład pt: „Pocztówki jako źródło ikonogra-

ficzne do historii powiatu kolbuszowskiego”

Wykłady dotyczące edukacji z zakresu bezpieczeństwa osób starszych przeprowadzone zostały przez Przedstawicielki Komendy Powiatowej Policji w Kolbuszowej Jolantę Skubisz-Tęcza, Beatę Chmielowiec oraz Przedstawiciela Straży Miejskiej - Jacka Cieślę. Seniorzy dowie-

Uczestnicy wykładu pt: „Zdrowe żywienie dzieci i osób starszych”

dzieli się jak dbać o swoje bezpieczeństwo oraz jak przeciwdziałać wszelkim formom przemocy wobec osób starszych. Kolejne spotkanie pt: „Bezpieczeństwo produktów bankowych” zostało poprowadzone przez Dyrektora Banku Pekao S.A - Wincentego Kulpę oraz Pracownika Banku Pekao S.A - Bogumiłą Lenart.

W ramach edukacji prozdrowotnej, czyli coś dla zdrowia i urody, odbył się wykład dotyczący zdrowej diety pt: „Zdrowe żywienie dzieci i osób starszych”. Spotkanie zostało przeprowadzone przez Wioletkę Majewską. Na zajęciach seniorzy mieli możliwość wykonania z owoców łąkowych, zdrowych i kolorowych przekąsek.

Kolejne spotkanie zostało przeprowadzone przez Kosmetyczkę - Natalię Bosek. Seniorzy dowiedzieli się na spotkaniu jak pielęgnować cerę latem. Mieli również możliwość wypróbowania kosmetyków, jakie zaprezentował nasz gość.

Odbył się również wykład dotyczący ziołolecznictwa pt: „Zioła i ich zastosowanie”. Spotkanie zostało przeprowadzone przez Aleksandrę Ziemkiewicz-Bocho. Seniorzy dowiedzieli się, jakie właściwości posiadają zioła i jak można je wykorzystać w życiu codziennym. Zwłaszcza, że trwa sezon letni i można wiele z tych

zioł pozyskać ze swoich ogrodów.

Czwarty zaplanowany wykład dotyczył profilaktyki chorób. Został przeprowadzony przez lek. med. Jadwigę Krudysz-Starzec - internistę, specjalistę geriatrici.

W zawiłe i fascynujące meandry literatury wprowadziła swoich słuchaczy Urszula Kaczmarczyk.

W ramach projektu „Nie mamy czasu na starość” - Aktywni Seniorzy 2017 w okresie wakacyjnym zorganizowano dla osób starszych zajęcia ruchowe na basenie. Dla relaksu i zdrowia, z pomocą instruktora seniorzy ćwiczyli w wodzie.

Trwa nadal kurs języka angielskiego. Seniorzy podnoszą swoje kwalifikacje z pomocą pani Jadwigi Łakomek.

Obecnie seniorzy uczęszczają na gimnastykę usprawniającą w gabinecie fizyoterapii NZOZ nad Nilem Centrum Rehabilitacji w Kolbuszowej – Lucyna Maciąg. Znana już w środowisku lokalnym grupa folklorystyczna seniorów odbywa zajęcia taneczno-muzyczne pod opieką choreografa tańca – pani Sylwii Przybyło oraz muzyka Jarosława Mazura.

Dla dziesięcioosobowej grupy seniorów odbywają się wykłady i warsztaty

informatyczne zapobiegające wykluczeniu cyfrowemu i społecznemu osób starszych Seniorzy poznają zasady działania komputera, uczą się redagować dokumenty w edytorze tekstu, wyszukują informacji w Internecie, zapoznają się z ciekawymi stronami internetowymi oraz z nowoczesnymi portalami społecznościowymi. Poznają zalety książek w postaci elektronicznej, uczą się jak obsługiwać czytniki e-book oraz testują aplikacje na tabletach. Zajęcia te prowadzone są przez Halinę Krzych, Marcina Janusa oraz Agnieszkę Mierzejewską – bibliotekarzy MiPBP w Kolbuszowej.

Od drugiej połowy września zaplanowano również cykl zajęć z zakresu promocji literatury i czytelnictwa w formie wolontariatu. Seniorzy, w charakterze wolontariuszy, będą odwiedzać Przedszkola, Świetlice Profilaktyczno-Wychowawczą przy Polskim Komitecie Pomocy Społecznej oraz Środowiskowy Dom Samopomocy Kolbuszowej w ramach integracji międzypokoleniowej. Przewidujemy również cykl zajęć artystyczno-manualnych, na których seniorzy pobudzą wyobraźnię, pomysłowość i zdolności plastyczne.

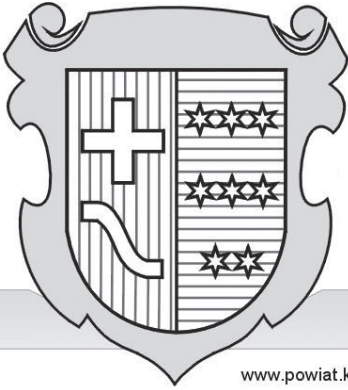
ASOS 2014-2020

Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Projekt dofinansowany ze środków Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020

INFORMACJE POWIATOWE

POWIAT ■ RADA ■ STAROSTWO

www.powiat.kolbuszowski.pl

e-mail: b.zarkowska@kolbuszowski.pl

tel. +48 (17) 22 75 880, fax +48 (17) 22 71 523

OBCHODY ROCZNIC WRZEŚNIOWYCH W POWIECIE

W poniedziałek, 11 września, na ulicach Kolbuszowej odbył się uroczysty przemarsz uczestników, biorących udział w obchodach rocznic wrześniowych.

Uroczystość, upamiętniająca 78. rocznicę wybuchu II Wojny Światowej oraz 78. rocznicę Bitwy o Kolbuszową, rozpoczęła się przy Zespole Szkół Technicznych im. Bohaterów Września w Kolbuszowej. Tam dyrektor szkoły Grażyna Pełka przywitała przybyłych gości, wśród których znaleźli się m.in.: Poseł na Sejm RP Zbigniew Chmielowiec, Radna Sejmiku Województwa Podkarpackiego Ewa Draus, Wojskowy Komendant Uzupełnień w Mielcu ppłk mgr inż. Mirosław Ciesielski, Starosta Kolbuszowski Józef Kardyś, Przewodniczący Rady Powiatu Mieczysław Burek, Burmistrz Kolbuszowej Jan Zuba, Zastępca Burmistrza Marek Gil, Wójt Gminy Niwiska Elżbieta Wróbel, Przedstawiciele Związku Sybiraków i Kombatanów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych Koło Kolbuszowa, Strzelcy, Harcerze, poczty sztandarowe, przedstawiciele Służb Inspekcji, Straży, Policji, Sądu, Prokuratury, Nadleśnictwa Kolbuszowa, partii, organizacji społeczno-politycznych i szkół z terenu powiatu kolbuszowskiego oraz przedsiębiorcy.

O wolność należy dbać

Dyrektor Grażyna Pełka zaprosiła wszystkich zebranych do obejrzenia programu artystycznego przygotowanego przez młodzież szkoły oraz do wspólnego śpiewu pieśni patriotycznych zawartych w programie. - *Życzę Państwu takich przeżyć jakie umieścił w swoich wspomnieniach Feliks Konarski, twórca pieśni „Czerwone maki na Monte Cassino”: „Śpiewając po raz pierwszy Czerwone maki u stóp klasztornej góry, płakaliśmy wszyscy. Żołnierze płakali z nami. Czerwone maki, które zakwitły tej nocy, stały się jeszcze jednym symbolem bohaterstwa i ofiary - i hołdem ludzi żywych dla tych, którzy przez miłość wolności polegli dla wolności ludzi...”* -

mówiła Grażyna Pełka. - *A wolność Polaków „krzyżami się mierzy”, tymi spod Westerplatte, Warszawy, Kolbuszowej, Monte Cassino.* - dodała.

Z kolei Józef Kardyś, starosta kolbuszowski pokreślił, że wolność nie jest dana raz na zawsze. Apelował, by dbać o nią i ją pielęgnować. - *Pamiętajmy o tym nie tylko dzisiaj, ale w każdym dniu. Łatwo jest mówić o Polsce, trudniej jest dla niej pracować, jeszcze trudniej umierać, a najtrudniej cierpieć* - mówił Józef Kardyś do zgromadzonych.

W hołdzie poległym

Podczas uroczystości młodzież z ZST w Kolbuszowej przedstawiła program artystyczny, w którym jeszcze raz przypomniła o tragicznych wydarzeniach z września 1939 roku, przygotowany pod opieką dyrektor Grażyny Pełki, wicedyrektor Barbary Szafranec, Jolanty Zwolskiej i Joanny Mazur-Okalowe. Następnie pod tablicą, upamiętniającą żołnierzy polskich Armii Kraków - Karpaty, poległych w bohaterskim boju

z najeźdźcą hitlerowskim pod Kolbuszową 9 września 1939 roku, poszczególne delegacje złożyły kwiaty. Potem uczestnicy obchodów, w uroczystym pochodzie, który poprowadziła orkiestra z Miejskiego Domu Kultury w Kolbuszowej, przemaszzerowali na cmentarz kolbuszowski, gdzie przy mogiłach poległych w obronie Ojczyzny podczas II wojny światowej została odmówiona modlitwa oraz złożone zostały kwiaty. Modlitwę na cmentarzu kolbuszowskim w intencji poległych żołnierzy w obronie Ojczyzny poprowadził Proboszcz Kolegiaty Kolbuszowskiej pw. Wszystkich Świętych Ks. kanonik Lucjan Szumier.

Na Ryнку

Ostatnim punktem obchodów był przemarsz na kolbuszowski Rynek i złożenie kwiatów pod pomnikiem poświęconym „Żołnierzom i bohaterom walczącym i poległym za wolność i suwerenność Ojczyzny”.

Kwiaty składają przedstawiciele Samorządu Powiatu Kolbuszowskiego

POWIAT KOLBUSZOWSKI POMAGA GMINIE CZERSK

Podczas sierpniowej sesji Rady Powiatu Kolbuszowskiego (24 sierpnia) Starosta Kolbuszowski Józef Kardyś zaapelował do radnych powiatowych o pomoc dla mieszkańców Gminy Czersk w powiecie chojnickim.

Pomoc niezbędna jest dla mieszkańców, którzy ucierpieli podczas nawałnicy, jaka przeszła nad ich domostwami w nocy z 11 na 12 sierpnia br. pozbawiając ich prądu, niszcząc domostwa, drogi oraz sieć wodociągową.

- Pokażmy gest solidarności i pomóżmy ludziom, którzy tej pomocy potrzebują – mówił podczas sesji **Starosta Józef Kardyś**. Dwaście tysięcy złotych, jakie możemy przekazać, to dla tych ludzi bardzo dużo. Konsultowaliśmy temat ze skarbnikiem Gminy Czersk panią Jolantą Skuczyńską i te pieniądze zostaną przeznaczone na wypłatę zasiłków celowych dla osób poszkodowanych przez nawałnicę - dodał **Starosta Józef Kardyś**.

Radni jednogłośnie poparli pomysł Starosty Kolbuszowskiego. Powiat Kolbuszowski udzielił ze swojego budżetu Gminie Czersk (położonej w południowej części województwa pomorskiego, w po-

wiecie chojnickim) pomocy finansowej w formie dotacji celowej w wysokości 20 tysięcy złotych z przeznaczeniem na realizację zadań własnych Gminy z zakresu pomocy społecznej, tj. na wypłatę zasiłków

celowych dla osób poszkodowanych przez nawałnicę w nocy z 11 na 12 sierpnia 2017 roku.

ZMIANY NA STANOWISKACH DYREKTORÓW

Pani Elżbieta Mikołajczyk – długoletnia Dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kolbuszowej w związku z zakończeniem kadencji na stanowisku dyrektora, nie przystąpiła ponownie do konkursu, a tym samym zrezygnowała ze stanowiska dyrektora Poradni. Stanowisko dyrektora powierzono pani Dorocie Frankiewicz, która wygrała konkurs.

Uroczyste pożegnanie Elżbiety Mikołajczyk odbyło się podczas sierpniowej sesji Rady Powiatu Kolbuszowskiego (24 sierpnia). Starosta Kolbuszowski Józef Kardyś podziękował pani Elżbiecie Mikołajczyk za długoletnią, pełną poświęcenia pracę. „W imieniu swoim oraz Samorządu Powiatu Kolbuszowskiego dziękujemy za doskonale kierowanie placówką i za te wszystkie lata pracy na rzecz wspierania dziecka, rodziny i szkoły na terenie Powiatu Kolbuszowskiego” – mówił Starosta Kolbuszowski podczas sesji. „Dzięki Pani staraniom każde dziecko w powiecie ma

szansę na lepszy rozwój społeczny, emocjonalny oraz intelektualny, skuteczniejsze uczenie się, a Pani praca nastawiona zawsze była i jest na wyszukiwanie w nich pozytywnych cech oraz odkrywanie ich możliwości, wedle zasady ...mów dziecku, że jest dobre, że może, że potrafi...” – dodał Starosta Józef Kardyś.

„Przez minione 25 lat, pracując na stanowisku Dyrektora Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, starałam się wykonywać swoje obowiązki najlepiej jak potrafiłam” – zaczęła **Elżbieta Mikołaj-**

czyk. „Rezygnuję z funkcji dyrektora ale nie z pracy w Poradni”. Na koniec złożyła podziękowania Staroście Kolbuszowskiemu oraz wszystkim osobom, które z nią współpracowały na przestrzeni minionych lat. „Dziękuję Staroście za zrozumienie i wspieranie wszystkich moich działań. Dziękuję wszystkim, z którymi miałam możliwość i dane mi było współpracować za okazaną życzliwość i chęć współdziałania – dodała na koniec **Elżbieta Mikołajczyk**.

Uroczyste pożegnanie Elżbiety Mikołajczyk odbyło się podczas sierpniowej sesji Rady Powiatu Kolbuszowskiego.

Słowa podziękowania Starosta Kolbuszowski podczas sierpniowej sesji skierował również do Ryszarda Zielińskiego.

Pani Dorocie Frankiewicz Zarząd Powiatu powierzył kierownicze stanowisko na okres 5 lat. Stery w placówce objęła 1 września.

W związku z kończącą się kadencją urzędowania Dyrektora ZST rozstrzygnięto również konkurs na stanowisko **Dyrektora Zespołu Szkół Technicznych im. Bohaterów Września 1939 r. w Kolbuszowej**. Kolejne 5 lat ZST pokieruje **Pani Grażyna Pelka**.

Słowa podziękowania **Starosta Kolbuszowski** podczas sierpniowej sesji Rady Powiatu skierował również do **Ryszarda Zielińskiego**: *„W związku z zakończeniem pracy na stanowisku Dyrektora Zespołu Szkół Technicznych w Kolbuszowej w imieniu Samorządu Powiatu Kolbuszowskiego dziękujemy za doskonale kierowanie placówką oraz kształtowanie umysłów, umiejętności i charakterów młodych pokoleń Polaków”* – dodał Starosta. *„Kierując Zespołem Szkół Technicznych, skupił Pan wokół siebie fachową i oddaną uczniom kadrę pedagogiczną, a współpracownicy zawsze mogli liczyć na Pana serdeczność, dobre rady i wsparcie w rozwiązywaniu problemów zawodowych i osobistych. Pana bogate doświadczenie, wiedza, przedsiębiorczość i operatywność zaowocowały tym, że Zespół Szkół Technicznych w Kolbuszowej jest dziś placówką spełniającą wszelkie wymogi nowoczesnej szkoły”* – dodał na koniec **Starosta Kolbuszowski Józef Kardyś**.

Ryszard Zieliński był bardzo wzruszony podziękowaniami: *„Chcę podziękować za te lata pracy na stanowisku dyrektora, które upłynęły w milej i przyjaznej atmosferze, którą będę długo wspominał”* – mówił podczas sesji **Ryszard Zieliński**. *„Dziękuję za dobrą współpracę panu Staroście oraz Radzie Powiatu”* - dodał.

Zarząd Powiatu Kolbuszowskiego Pani Dorocie Frankiewicz powierzył kierownicze stanowisko na okres 5 lat.

Powierzenie stanowiska Dyrektora Zespołu Szkół Technicznych im. Bohaterów Września 1939 r. w Kolbuszowej Pani Grażynie Pelka.

POWOŁANIE ZASTĘPCY KOMENDANTA POWIATOWEGO

Podkarpacki Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej st. bryg. mgr inż. Andrzej Babciec powołał na stanowisko **Zastępcy Komendanta Powiatowego Straży Pożarnej w Kolbuszowej bryg. mgr inż. Krzysztofa Samojedena**.

Uroczystość odbyła się 1 września br. w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Rzeszowie. W spotkaniu uczestniczył również Zastępca Podkarpackiego Komendanta Wojewódzkiego PSP mł. bryg. Andrzej Marczenia oraz Komendant Powiatowy PSP w Kolbuszowej st. bryg. Florian Pelczar.

Powołany na stanowisko Zastępcy Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Kolbuszowej bryg. mgr inż. Krzysztof Samojeden w obecności swoich przełożonych.

DEFIBRYLATOR AED W KOLBUSZOWSKIM STAROSTWIE

Automatyczny defibrylator serca od września jest dostępny w Starostwie Powiatowym w Kolbuszowej. Jest to pierwszy urząd i pierwsze miejsce w Powiecie Kolbuszowskim wyposażone w defibrylator AED.

To proste w obsłudze urządzenie może uratować życie człowiekowi. Tym bardziej, że w przypadku zaburzeń pracy serca decydujące znaczenie ma kilka pierwszych minut.

Defibrylator posiada możliwość zmiany komunikatów w czterech językach, najwyższą skuteczność analizy ekg oraz cykl pediatryczny umożliwiający defibrylację dzieci.

Zastosowanie defibrylacji jest skuteczną szansą przeżycia człowieka podczas ciężkich zaburzeń pracy serca. Dlatego tak ważna jest możliwość szybkiego dostępu do defibrylatora. Defibrylator jest przeznaczony do zastosowania u pacjentów z objawami nagłego zatrzymania akcji serca, którzy są nieprzytomni (nie reagują na słowa) i nie oddychają.

Obsługa defibrylatora jest bardzo prosta i intuicyjna – jednym przyciskiem. Osoba udzielająca pomocy musi jedynie przypiąć elektrody. Użytkownik jest prowadzony za pomocą komunikatów dźwiękowych (głosowych) oraz wskazań optycznych, a także przez oznaczenia na urządzeniu w sposób umożliwiający umieszczenie na ciele pacjenta elektrod defibrylacyjnych oraz przeprowadzenie podstawowych czynności resuscytacji, uciskowego masażu serca i sztucznego oddychania zgodnie z aktualnymi zaleceniami medycznymi.

Urządzenie samo przeprowadza badanie, analizuje wyniki i podejmuje decyzje. Wręcz „mówi” co należy wykonać.

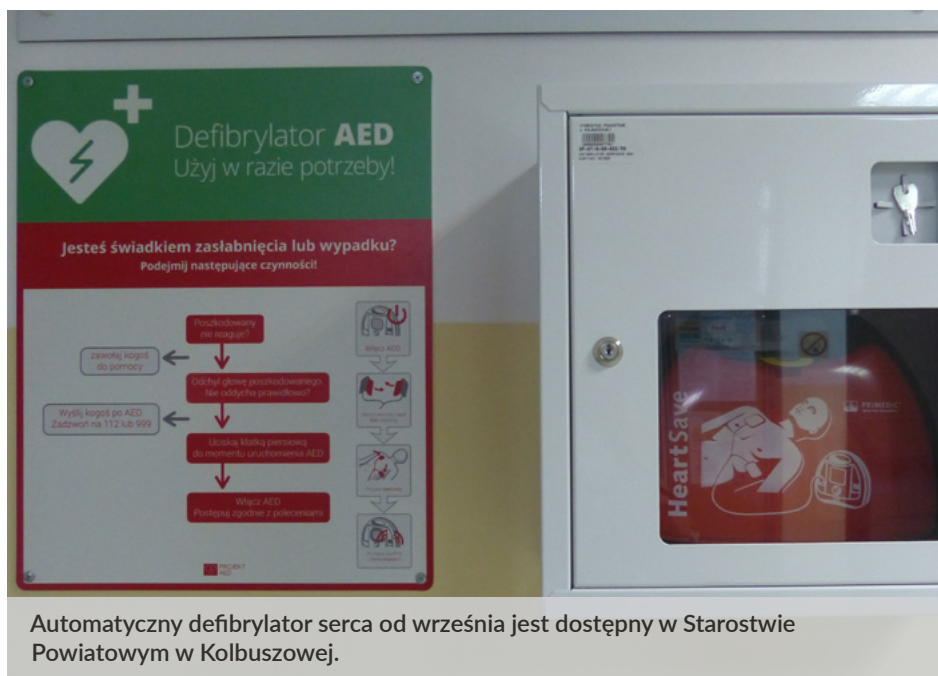
Wszystkie parametry i wykonywane zabiegi są zapisywane w pamięci defibrylatora.

Urządzenie zostało zakupione ze środków z budżetu powiatu celem podniesienia bezpieczeństwa odwiedzających Urząd petentów oraz mieszkańców Powiatu Kolbuszowskiego. Koszt zakupu to ok. 7 tys. zł.

„To niewielki koszt, jeśli na szali znajduje się ludzkie życie. Starostwo, to miejsce, w którym dziennie przewijają się setki osób, często ludzi starszych, ludzi ze schorzeniami” – mówi **Józef Kardys Starosta Kolbuszowski**.

Miejsce umieszczenia defibratora nie jest przypadkowe. Urządzenie znajduje się na parterze budynku, w pobliżu Biura podawczego/Informacji oraz Wydziału Komunikacji i Transportu, gdzie gromadzi się wielu petentów. Tablice informacyjne oraz kierunkowe o urządzeniu pojawiły się na drzwiach wejściowych i korytarzach Starostwa.

Pracownicy kolbuszowskiego starostwa, dzięki szkoleniu przeprowadzonemu przez wykwalifikowanego i doświadczonego Ratownika Medycznego, nabyli odpowiednie umiejętności i wiedzę dotyczącą udzielania pierwszej pomocy i obsługi defibrylatora.

Automatyczny defibrylator serca od września jest dostępny w Starostwie Powiatowym w Kolbuszowej.

RODZINIE ZMARŁEGO

Jerzego FEDUSA

Byłego Kierownika Urzędu Rejonowego
w Kolbuszowej

wyrazy głębokiego
współczucia

składają
Starosta, Zarząd Powiatu,
Przewodniczący Rady
oraz Radni Powiatu
Kolbuszowskiego

RODZINIE ZMARŁEGO

Zdzisława STĘPNIA

Byłego Geodety Powiatowego

wyrazy głębokiego
współczucia

składają
Starosta, Zarząd Powiatu,
Przewodniczący Rady
oraz Radni Powiatu
Kolbuszowskiego

Wydział Promocji
i Kultury Powiatu
Kolbuszowskiego

tel. (17) 74 45 730
promocja@kolbuszowski.pl

FIOLETOWE WARZYWA NA TWOIM STOLE

Janina Olszowy

Bakłażany mają różne nazwy, jak na przykład gruszka miłosna, oberżyna, a także jajka krzewiste, psianka. Te warzywne owoce podobnie jak ziemniaki i pomidory, papryka – należy do rodziny psiankowatych. Oberżyna pochodzi z Indii, a do Europy sprowadzili ją Arabowie w XII wieku. Zaś w Polsce znalazła się, jako roślina ozdobna i lecznicza, dopiero w połowie XV w., a jadać zaczęto ją dopiero na początku XIX w. Niestety u nas wciąż należy do warzyw mało popularnych, choć była od lat znana i uprawiana w Małopolsce, zwłaszcza w podkrakowskich miejscowościach. Obecnie bakłażany są niemal „delikatesami”, ale coraz częściej te warzywne owoce można kupić w sklepach i, jak w wielu innych krajach, stają się powoli pospolitym warzywem, tak jak na przykład pomidory. Te podłużne lub jajowate owoce oberżyny pokryte lśniąca ciemnofioletową skórką, nie dla wszystkich są polecane w częstym spożywaniu np. kobiet w ciąży, małych dzieci, reumatyków, podagryków, chorych na przewód pokarmowy, nerki między innymi dlatego, że powodują gazy, wzdęcia i są ciężkostrawne. Toteż powinny urozmaicać jadłospis jako smakołyki, a nie jako warzywo codzienne.

Bakłażan prawie nie zawiera sodu, ale bardzo dużo potasu, sporo żelaza, fosforu, wapnia, glukozy, przy tym bogaty jest w błonnik - zawiera go o 50% więcej od jabłek i brzoskwiń. Poza tym wskazane jest spożywanie tego warzywa przez osoby, które stosują dietę odchudzającą, gdyż dostarczają mało kalorii. Zawierają trochę witaminy A, znaczącą ilość witaminy C, sporo witaminy B₂ i E. Bakłażany są zasadotwórcze i w znacznym stopniu obniżają cholesterol we krwi, znakomicie regulują gospodarkę wodną organizmu.

Kuchnie krajów śródziemnomorskich, a także kuchnia chińska, japońska, mają wiele przepisów na dania z bakłażanów. Gruszka miłosna wyprzedza spożywane tam warzywa takie jak ziemniaki, rzodkiew, kapusta.

Przyrządzając potrawy z bakłażanu należy pamiętać, że przedtem koniecznie powinno się go posolić, ułożyć na durszlaku lub sitku i odstawić na 10-15 minut. Ten zabieg spowoduje, że pokrojone wzdłuż, czy w poprzek bakłażany pozbędą się intensywnej goryczki i będą o wiele smaczniejsze. Po przemacerowaniu z solą należy warzywo opłukać i dokładnie osuszyć papierowym ręcznikiem. Wówczas nie będą zbyt nasąkały tłuszczem podczas smażenia.

Oberżyna z serem

1 średniej wielkości młody bakłażan, 5 dag żółtego sera, 1 jajko, ¼ szklanki mleka, do smaku sól cebulowa lub czosnkowa, pieprz, bułka tarta do panierowania.

Bakłażan pokroić na 8 plasterków, pomiędzy dwa plasterki włożyć po kawałku sera. Jajko ubić wraz z mlekiem, dodać sól, pieprz. Plastry bakłażanu z serem umoczyć w jajku z mlekiem, a następnie obtoczyć grubo w bułce tartej. Smażyć w dużej ilości tłuszczu.

Frytki z bakłażanów

3 bakłażany obrać ze skórki, pokroić w plastry o grubości 1 cm, posolić i odstawić na 30 min., po czym obsypać każdy plasterkę mąką, zanurzyć w jajku ubitym jak na omlet. Smażyć w głębokim tłuszczu (olej sojowy lub rzepakowy), obsmażać ok. 4 minut. Osączyć na papierowym ręczniku, podawać jako przekąskę do piwa.

Bakłażan zapiekany

1 kg bakłażanów, sól, mąka, 5 łyżek oleju, 30 dag pomidorów, 1 duża cebula, 3 ząbki czosnku, 30 dag mięsa wieprzowego (karczek, szynka), 10 dag żółtego sera, sól, pieprz dla smaku.

Bakłażany obrać, pokroić wzdłuż na plastry o grubości pół cm, posolić i odstawić na 15 min. po czym umyć, osączyć i oprószyć pieprzem, obtoczyć w mące i usmażyć na oleju na złoty kolor. Obsmażone plastry bakłażanów oraz obrane ze skórki i pokrojone w plastry pomidory rozłożyć na blaszce lub płaskiej formie sufletowej. Posiekaną drobno cebulę i rozgnieciony czosnek zeszklić na oleju ze smażenia, dodać pokrojone w kostkę mięso i smażyć 2-3 minuty, następnie posypać solą, pieprzem i wyłożyć na bakłażany z pomidorami. Posypać tartym serem i zapiekać 5-10 minut.

Salatka z bakłażanów

10 dag ryżu, 2 bakłażany (ok. 60 dag), sól, pół szklanki oleju, 20 dag mielonej woliwiny lub cielęciny, 10 czarnych oliwek, 2 łyżki soku z cytryny.

Ugotować ryż na sypko, przelać wodą, osączyć. Bakłażany oczyścić, usmażyć, każdy przekroić wzdłuż na 4 plasterki, posolić i odstawić na 15 min, po czym starannie osuszyć papierowym ręcznikiem lub opłukać pod bieżącą wodą, osuszyć i pokroić w kostkę. Przesmażyć na

rozgrzanym oleju na kolor brązowy, cały czas mieszając. Kiedy bakłażany będą miękkie wyjąć łyżką cedzakową, a pozostały tłuszcz ponownie rozgrzać i przysmażyć na nim mielone mięso, po czym dodać bakłażany, ugotowany ryż, oliwki, przyprawić solą, pieprzem, sokiem z cytryny, delikatnie wymieszać.

Podawać z duszonymi oddzielnie plasterkami bakłażanu.

Bakłażany smażone na chrupko z sosem jogurtowym

1 kg bakłażanów, olej do smażenia.

Sos jogurtowy: 1½ szklanki jogurtu, 2 łyżki śmietany, 2 ząbki czosnku, 1 łyżka posiekanych świeżych ziół (majeranek, estragon, bazylija, tymianek, liście szalwii), pół łyżeczki mielonego kminku, szczypta pieprzu (białego), sól, pietruszka – natka, mięta to dekoracji.

Bakłażan umyć, osuszyć, odciąć koniec i pokroić w plastry grubości palca, posypać solą i odstawić na kilka minut, po czym każdy plaster osuszyć starannie papierowym ręcznikiem. W głębokiej patelni rozgrzać olej i usmażyć z obu stron plastry bakłażanu do zarumienienia. Każdy z plasterków osuszyć papierowym ręcznikiem, oprószyć pieprzem, ułożyć na blaszkę, przykryć folią aluminiową i wstawić do ciepłego piekarnika 50°C. Gorące lub letnie plastry bakłażanów podawać z sosem jogurtowym.

Sos jogurtowy: Ząbki czosnku obrać, rozgnieść lub drobniutko posiekać ewentualnie zetrzeć na tarce. Zioła opłukać, osuszyć w ręczniku papierowym i drobniutko posiekać (nierdzewnym nożem). Jogurt wymieszać ze śmietaną, dodać czosnek, sól, pieprz, zmielony kminek (lub kmin rzymski), wg uznania wyrównać smak odrobiną cukru lub miodu jasnego. Przygotowany sos wstawić do lodówki.

Ciepłe bakłażany wyłożyć na talerze, po-

łać sosem jogurtowym, udekorować listkami mięty, bazylii itp. Podawać z grzankami z bułki paryskiej.

Bakłażany z szynką i serem – wykwintna przystawka

1 kg bakłażanów, 2 mięsiste pomidory, 20 dag szynki gotowanej, 20 dag żółtego sera, pęczek natki pietruszki, 2 płaski łyżki tartej bułki, świeżo zmielony pieprz i sól do smaku, olej do natłuszczenia formy do zapiekania.

Bakłażana umyć, odciąć końce, pokroić w poprzek w plastry grubości 1 cm. Natłuszczyć olejem formę do pieczenia, ułożyć na niej plastry bakłażanu i oprószyć je solą, odstawić na 10-15 min. Piekarnik nagrzać do temperatury 170°C. Pomidory pokroić w kostkę. Szynkę i ser również pokroić w kostkę. Posiekać drobno umytą i osuszoną natkę pietruszki. Z plasterków bakłażana zatrzeć sól papierowym ręcznikiem. Szynkę, ser, pomidory natkę pietruszki i podprażoną na suchej patelni tartą bułkę wymieszać, doprawić solą i pieprzem, wyłożyć na plastry bakłażana. Wstawić do piekarnika i piec w temperaturze 170°C aż ser na wierzchu się stopi i zarumieni. Tą przystawkę podawać ze świeżym pieczywem.

Bakłażany marynowane

4 bakłażany, 3-4 ząbki czosnku, pół łyżeczki pieprzu cayenne, sok z 1 cytryny, 3 łyżki oleju słonecznikowego lub z pestek winogron, 2 jędrne pomidory, 1 łyżka posiekanych listków bazylii, ¾ szklanki jogurtu naturalnego, sól dla smaku, 1 łyżeczka miodu.

Bakłażany umyć, usunąć szypułki i włożyć do osolonego wrzątku, gotować ok 10 min., po czym osączyć, lekko wystudzić i pokroić wzdłuż w plastry półcentymetrowe. Czosnek obrać, zetrzeć na tarce lub drobniutko posiekać, delikatnie natrzeć plastry bakłażanu, posolić, oprószyć pieprzem cayenne, skropić sokiem z cytryny i olejem, pozostawić przykryte ściereczką na co najmniej 1 godzinę aby przeszły marynatą. Pomidory sparzyć, obrać ze skórki, usunąć pestki, a miąższ posiekać. Przed podaniem na stół bakłażany posypać posiekаныmi pomidorami i listkami bazylii. Podawać z jogurtem i ciemnym pieczywem, lub pieczonymi ziemniakami.

Lazania z bakłażanami w sosie serowym

Pół kg płatów lazanii, pół kg bakłażanów, pół kg pomidorów, 25 dag mozzarelli. Sos: 1l mleka, 8 dag masła, ok. ćwierć szklanki mąki pszennej, szczypta gałki muszkatołowej, 15 dag startego parmezanu, pieprz, sól do smaku.

Krótko obgotować płaty lazanii w dużej

ilości osolonego wrzątku. Bakłażany umyć, odciąć końcówki i pokroić w 1 cm plastry, przełożyć do durszlaka, posypać solą, wymieszać i odstawić na 15 min., po czym opłukać je, osączyć i osuszyć. Następnie ułożyć na posmarowanej tłuszczem blasze do pieczenia, z wierzchu również posmarować olejem. Wstawić blachę do gorącego piekarnika 180°C i piec ok. 20 min. W połowie pieczenia plastry przewrócić. Pomidory sparzyć, obrać ze skórki i pokroić w plasterki. Mozzarellę pokroić w cienkie plastry. W rondelku roztopić masło, posypać je mąką i mieszając smażyć 1-2 minuty. Nie przerywając mieszania, powoli wlewać zimne mleko i podgrzewać, aż sos zawrze i zgęstnieje. Doprawić gałką muszkatołową, solą i pieprzem. Gotować 2 minuty, zdjęć z ognia, wsypać ¾ parmezanu i wymieszać.

Naczynie do zapiekania wysmarować olejem, wlać pół szklanki sosu i ułożyć na nim płaty makaronu, na nich rozłożyć połowę bakłażanów, polać sosem i znów je przykryć płacami makaronu. Powtarzać tę procedurę od wyczerpania składników. Przedostatnią warstwę makaronu przykryć plasterkami mozzarelli i połową pomidorów, a na ostatniej warstwie rozłożyć resztę sera i pomidorów, po czym polać pozostałym sosem i oprószyć parmezanem.

Zapiekać ok. 35 min w piekarniku nagrzanym do 180°C. Podawać z dodatkiem zielonej sałaty.

Krem z bakłażanów

4 bakłażany średniej wielkości, 1 duża czerwona cebula, 3-4 ząbki czosnku, 1 łyżeczka mielonych ziaren kolendry, dwie łyżki oleju, sok i skórka otarta z jednej niedużej cytryny, ¾ szklanki jogurtu naturalnego, 2 łyżki posiekanej natki pietruszki, szczypta pieprzu cayenne lub utartej papryki, do smaku sól, cukier lub miód.

Bakłażany umyć, odciąć końcówki, porządkować wzdłuż na pół, posypać solą i odstawić na pół godziny, po czym opłukać, osuszyć, posmarować olejem, ułożyć na blaszce do pieczenia i wstawić do silnie nagrzanego piekarnika 190°C na 20 min. Upieczone wyjąć.

W rondlu rozgrzać pozostały olej i wrzucić drobno posiekaną cebulę, posiekany czosnek, mieloną kolendrę i pieprz cayenne. Smażyć 2-3 minuty, następnie wymieszać z obranymi ze skórki i pokrojonymi w kostkę bakłażanami oraz startą na tarce skórką z cytryny. Dusić pod przykryciem 7-8 minut, zdjęć z ognia, zmiksować (zblendować) z sokiem z cytryny, solą, cukrem i uprzednio zahartowanym jogurtem. Podgrzać, delikatnie mieszając, aby nadmiar pary odparował.

Podawać z pszennym pieczywem, jako dodatek do pieczenia. Przed podaniem posypać natką pietruszki.

Omlet z bakłażanem i papryką

6 jajek, 1 łyżka kopiaasta mąki, 2 łyżki mleka, sól, 2 pomidory, 1 młody bakłażan, 3 papryki (żółta, czerwona i zielona), sól, olej, pieprz.

Umyty i osuszony bakłażan pokroić w plasterki (jeśli jest bardziej dojrzały należy obrać ze skórki). Plasterki przełożyć na durszlak, oprószyć solą i odłożyć na 20-30 min. Następnie plasterki opłukać, dokładnie osuszyć i pokroić w drobną kostkę.

Strączki papryk oczyścić, pokroić w słupki, pomidory sparzyć, obrać ze skórki i pokroić w kostkę. Na patelni rozgrzać olej (lub masło klarowane) i włożyć wszystkie rozdrobnione warzywa. Smażyć na małym ogniu ok. 10 min. delikatnie mieszając.

Jajko rozbijać, dodać mąkę i mleko, doprawić solą i razem zmiksować, po czym wylać na patelnię z warzywami. Smażyć na niewielkim ogniu, w połowie smażenia przewrócić na drugą stronę i smażyć do zarumienienia.

Podawać z sałatą i pieczywem.

Warzywny bigos z bakłażanem

3 niewielkie bakłażany, 2 młode cukinie, 3 kolorowe papryki (czerwona, żółta, zielona), 2 duże białe cukrowe cebule, 4-5 ząbków czosnku, 1 kg pomidorów, pół szklanki oleju, 1 łyżka masła, 4-5 łyżek parmezanu, tymianek, listki bazylii, natka pietruszki, liście selera, sól, pieprz, cukier lub miód do smaku.

Warzywa umyć. Z cukinii i bakłażanów odciąć końce i bez obierania pokroić w plasterki. Cebulę opłukać, obrać, pokroić w kostkę. Strąki papryki oczyścić z komórek nasiennych i pokroić w krótkie paseczki. Pomidory sparzyć, obrać, pokroić w kostkę. Ząbki czosnku obrać, zetrzeć na tarce lub drobno posiekać. W dużym rondlu rozgrzać olej i masło klarowane, obsmażyć bakłażany, następnie dodać pokrojoną paprykę, cebulę, pomidory, a na koniec cukinię, zaś czosnek pod koniec gotowania potrawy. Całość doprawić ziołami oraz solą, pieprzem i miodem lub cukrem. Dusić na małym ogniu 30-40 min. Przed podaniem posypać parmezanem.

Podawać na gorąco lub na zimno do pieczenia, smażonego drobiu, duszonej ryby lub omletów.

Religia

MATKA I WYCHOWAWCZYNI

„W wychowaniu bowiem chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem. (...)” **Jan Paweł II**

W pierwszych dniach miesiąca września jednym z głównych tematów, jakimi się interesujemy, jest rozpoczęcie kolejnego roku szkolnego. Jedni analizują wyniki, inni podsumowują wakacje, jeszcze inni starają się umieścić to wszystko w słupkach i statystykach, bo takie jest ich zadanie. Jednak warto również zwrócić w tym czasie uwagę na inny aspekt Szkoły i jej zadań. Być może, w dobie sprawozdań i programów naprawczych, trochę ginie nam z horyzontu zadanie Szkoły, jakim jest wychowanie młodego człowieka do odpowiedzialnego podjęcia zadań w rodzinie i Ojczyźnie, wychowanie do wartości. Mając na uwadze tę przestrzeń kształtowania ludzkiego serca przed siedmiu laty Episkopat Polski podjął decyzję, że drugi tydzień września każdego roku będzie przeżywany w Polsce jako Tydzień Wychowania. W kolejnych latach czas ten był przeżywany jako:

I Tydzień Wychowania - 12-18.09.2011 -

Wszyscy zaczniemy wychowywać

II Tydzień Wychowania - 16-22.09.2012 -
Wychowywać... ale jak?

III Tydzień Wychowania - 15-21.09.2013

- Wychowujmy do wartości. Aby budowali życie na skale.

IV Tydzień Wychowania 14-20.09.2014

Prawda fundamentem wychowania

V Tydzień wychowania 13-19.09.2015
Wychowywać do pełni człowieczeństwa

VI Tydzień wychowania 11-17.09.2016

Milosierni jak Ojciec

W 2017 roku Tydzień Wychowania, który przeżywany był pod hasłem: *Maryja wychowawczynią Pokoleń*, odbywał się w dniach od 10 do 16 września.

Kolejne lata uwzględniały aktualne problemy i nawiązywały do wydarzeń z historii, w szczególności bazując na nauczaniu Wielkiego Polaka Jana Pawła II i późniejszych Papieży. Podobnie było

i w bieżącym roku, kiedy to hasło nawiązywało do dwóch wielkich wydarzeń z historii naszego narodu, a mianowicie 300 setnej rocznicy Koronacji Cudownego Wizerunku Matki Bożej na Jasnej Górze, oraz do 140 rocznicy Objawień Matki Bożej w Gietrzwałdzie.

Patrząc na historię naszego Narodu, na dzieje Polskich rodzin, od samego początku państwowości Polskiej obecna była w niej zdrowa pobożność Maryjna. U początków polscy żołnierze wyruszali do walki ze słowami Bogurodzicy na ustach i miłością do Maryi w sercu. W czasach zagrożenia wolności polscy wódcy przybywali na Jasną Górę i do innych sanktuariów, by przeproszać za wady i grzechy, dziękować za Orędownictwo i prosić o mądrość oraz roztropność. Najpiękniej zebrał to Jan Paweł II, gdy mówił: „Przyzwycaili się Polacy wszystkie niezliczone sprawy swojego życia, różne jego momenty ważne, rozstrzygające, chwile odpowiedzialne, jak wybór drogi życiowej czy powołania, jak narodziny dziecka, jak matura, czyli egzamin dojrzałości, jak tyle innych... wiązać z tym miejscem, z tym sanktuarium. Przyzwycaili się ze wszystkim przychodzić na Jasną Górę, aby mówić o wszystkim swojej Matce - Tej, która tutaj nie tylko ma swój Obraz, swój Wizerunek, jeden z najbardziej znanych i najbardziej czczonych na całym świecie - ale która tutaj w jakiś szczególny sposób jest. Jest obecna.” (Jan Paweł II 04.06.1979 Jasna Góra).

Dlatego w tym szczególnym roku Jubileuszu, w kolejnym Tygodniu Wychowania, polecaliśmy kształtowanie ludzkich serc i umysłów Maryi, która ma w tym doświadczenie, bo wychowywała kolejne pokolenia Polaków. Jej lekcja Miłości Boga, Ojczyzny i drugiego człowieka jest ponadczasowa i uniwersalna.

Ks. Lucjan Szumierz

Patrząc na Maryję widzimy, że uczy nas otwierania się na Boga i łaskę. Z drugiej strony mamy świadomość, że Maryja jest osobą refleksyjną, która „zachowuje wszystkie sprawy i rozważa je w swoim sercu” (Łk 2, 19). Jest kobietą krytyczną, twardo stającą po ziemi. Gdy dowiaduje się, że ma zostać matką, pyta anioła: „Jakże się to stanie, skoro nie znam męża?” (Łk 1, 34). Matka Jezusa łączy więc w sobie ludzką dojrzałość - roztropność i racjonalne podejście do życia, z bezgranicznym zaufaniem w potęgę Bożego działania. Gdy Jej Syn zgubił się w czasie pielgrzymki do Jerozolimy, od razu zaczyna działać - cały dzień poszukuje Go wśród pielgrzymów, a następnie wraca do Jerozolimy (Łk 2, 44-45). Patrząc na Maryję widzimy, jak potrafi łączyć ludzką zapobiegliwość i troskę z ufną wiarą. Te dwie postawy, a właściwie jedna postawa łącząca ludzką dojrzałość i dojrzałą wiarę - zakładająca ludzki wysiłek i ufność w Bożą pomoc - to warunek skutecznego wychowywania. Rodzice powinni korzystać z doświadczenia wychowawców, pedagogów, a kiedy jest to potrzebne z pomocy psychologicznej i medycznej, łącząc te wysiłki z modlitwą i zawierzeniem swych dzieci Jezusowi i jak wielu z nich to czyni - Jego Matce.

Patrząc na Maryję zobaczymy w Niej Matkę, gotową nieustannie nam pomagać w dziele wychowywania poprzez środki nadprzyrodzone, oraz Nauczycielkę życia na Ziemi, w drodze do Nieba.

Rodzinie zmarłego

Jerzego Fedus

byłego Radnego Rady Miejskiej oraz kierownika
Urzędu Rejonowego w Kolbuszowej

wyrazy głębokiego współczucia

składają:

Burmistrz Kolbuszowej
oraz Pracownicy Urzędu Miejskiego

Rodzinie zmarłego

Jerzego Fedus

byłego Radnego Rady Miejskiej oraz kierownika
Urzędu Rejonowego w Kolbuszowej

wyrazy głębokiego współczucia

składają:

Przewodniczący
oraz Radni Rady Miejskiej w Kolbuszowej

Zdrowie

NIEDOKRWIENIE PRZEWODU POKARMOWEGO

Bóle brzucha, ostre czy przewlekłe, czasami są bardzo trudne do diagnostyki. Szukając ich przyczyny często pytamy o pacjenta o możliwy błąd dietetyczny, zażywanie nowych leków, uraz, czy nadmierny wysiłek fizyczny. Należy też pamiętać, że migotanie przedsionków połączone z bólem brzucha powinno sugerować niedokrwienie jelita.

Ostre niedokrwienie jelita cienkiego

Może być skutkiem zatoru tętnicy kręzkowej górnej, jej zakrzepicy lub wolnego przepływu tętniczego. Zator jest coraz rzadszym czynnikiem etiologicznym tej choroby i zakrzepica stała się najczęstszą przyczyną ostrego niedokrwienia jelita. Wolny przepływ krwi przez tętnice kręzkowe jest najczęściej skutkiem małego rzutu serca, ale mogą być inne przyczyny tego zjawiska, takie, jak np. rozsiane wykrzepianie wewnątrznaczyniowe. Zakrzepica żylna występuje rzadko i najczęściej dotyczy krótkich odcinków jelita.

Klasyczna triada kliniczna: ostry, silny ból brzucha, brak fizykalnych objawów ze strony jamy brzusznej, szybko narastająca hipowolemia, powodująca wstrząs. Ból jest stały, zlokalizowany w śródbrzuszu lub w prawym dole biodrowym. Nasilenie dolegliwości jest z reguły nieproporcjonalne do objawów klinicznych - często dopiero podanie morfiny zmniejsza ból.

Badania: można zaobserwować wzrost stężenia hemoglobiny (będący skutkiem utraty osocza), wzrost leukocytozy, umiarkowany wzrost stężenia amylazy, trwałą kwasicę metaboliczną. W początkowej fazie choroby zdjęcie RTG brzucha ukazuje brak gazu w jelicie. Arteriografia pomaga w postawieniu rozpoznania, ale często choroba ta

jest rozpoznawana w czasie laparotomii. Angiografia TK/MRI może zapewnić nieinwazyjną alternatywę wobec standardowej arteriografii.

Leczenie: przetaczanie płynów, antybiotyki i zwykle heparyna. Jeżeli wykonano arteriografię, można podać przez cewnik leki trombolityczne. W czasie operacji martwe jelito musi być usunięte. Można podjąć próbę rewaskularyzacji potencjalnie żywego jelita; jest to trudny zabieg i często wymaga wykonania drugiej laparotomii.

Rokowanie: złe (mniej niż 20% pacjentów przeżyje).

Przewlekłe niedokrwienie jelit

Ta relatywnie rzadka choroba występuje jako niedokrwienie jelita cienkiego lub grubego:

a) cienkiego – może być ostre lub przewlekłe; z reguły jest to wynik zmian w tętnicy kręzkowej górnej. Rzadsze przyczyny niedokrwienia: vasculitis, uraz, radioterapia, zardziergnięcie jelita w przepuklinie. Objawy tej choroby są różne od ostrego niedokrwienia, typowy jest ostry, kolkowy ból brzucha po posiłkach („chromanie jelit”) z krwawieniem per rectum i +/- spadkiem masy ciała. Tę chorobę trudno rozpoznać, ale zabieg operacyjny (po wykonaniu angiografii) może być skuteczny.

Martwica niedokrwiennej jelita grubego

Może być następstwem niedokrwienia jelita, jej objawem jest narastanie bólu, zapalenie otrzewnej i wstrząs hipowolemiczny. Po resuscytacji (czyli uzupełnieniu płynów i wyprowadzeniu ze wstrząsu) chory powinien być operowany, należy wyciąć martwe jelito i wytworzyć kolostomię. W tym przypadku prawie 50% chorych ma szansę na wyzdrowienie.

DR N. MED. JAROSŁAW RAGAN

Dr n. med. Jarosław Ragan

b) grubego – z reguły jest następstwem niskiego przepływu w tętnicy kręzkowej dolnej. Objawy: ból brzucha zlokalizowany w dole po stronie lewej i krwista biegunka. Może temu towarzyszyć gorączka, tachykardia, świeża krew w stolcu i wzrost leukocytozy. Z reguły objawy niedokrwiennej zapalenia jelita grubego ustępują, ale mogą ewoluować w kierunku martwicy jelita. Badania: wlew doodbytniczy może wykazać objaw odcisków kciuka; jest to wynik obrzęku błony podśluzowej. Objawy mogą być łagodne, odległym skutkiem choroby może być zwężenie jelita. Leczenie: z reguły zachowawcze, podawanie płynów i antybiotyki. Większość chorych powróci do zdrowia, ale zwężenie jelit występuje często.

Las

„WSZĘDOBYLSKIE CHWASTY ATAKUJĄ”

Wyobraźmy sobie, że stoimy na tarasie i rozglądamy się wokół siebie. Rzucają nam się w oczy drewniane meble ogrodowe, altana i nowo postawiona pergola. Ale czy z pozyskanych w lesie drzew możemy wykorzystać tylko drewno?

Połowa sierpnia obfituje w piękne, słoneczne dni, zachęcając do działania w przydomowych ogródkach. Niestety w takich warunkach doskonale odnajdują się nie tylko posadzone i podlewane przez nas rośliny ozdobne, ale również chwasty, których wcale nie tak łatwo się pozbyć z naszych wypielęgnowanych rabatek.

Długie godziny spędzamy na usuwaniu chwastów, a kiedy już wydaje się nam,

że zniknęły na dobre – pojawiają się na nowo po paru dniach. Dlaczego tak się dzieje? Co zrobić, aby pozbyć się chwastów na stałe i móc spokojnie odpoczywać w pięknym, pachnącym kwiatami ogrodzie? Otóż nie musimy wszystkiego wokół spryskiwać preparatami chemicznymi, ponieważ znamy lepszy, bardziej naturalny sposób, stosowany od dawien dawna. Wystarczy po usunięciu chwastów, ziemię przykryć korą, bądź barwionymi zrębkami, czyli rozdrobnionym drewnem. Dzięki takiemu zabiegowi, chwastom jest znacznie trudniej wyrosnąć, a my mamy więcej czasu na wypoczynek. Taki rodzaj zabezpieczenia roślin jest nie tylko skuteczny, ale również wygląda bardzo estetycznie, na-

dając naszym ogrodom wyjątkowego charakteru.

KINGA MAZUR

MOJE PRZEŻYCIA WOJENNE! CIĘŻKO, CIĘŻKO BYŁO!

Jan Krzak zamieszkały w Dzikowcu.

Krzak Jan, ur. w 1931 r. w Woli Raniżowskiej, s/ Wawrzyńca i Marii z d. Skowrońska c/ Michała, w latach trzydziestych XX-tego wieku zamieszkiwał wraz z rodziną we wsi Wola Raniżowska, przysiółek Pozduć, za kościołem, a jego krewnymi byli członkowie rodziny o nazwisku Chrzastek.

Tak relacjonuje: „Już w 1940 r., na początku okupacji niemieckiej, rozpoczęła się akcja wysiedleńcza. Ja miałem wówczas 9 lat i byłem po ukończonej pierwszej klasie szkoły powszechnej. Pamiętam, jak pierwsze buldogi burzyły domy i traktorami orali pobliskie pola. Okupanci niemieccy organizowali większe gospodarstwo rolne na czele z Bauerem. Budynki mieszkalne i gospodarce podpalali. Moja rodzina została wysiedlona jako jedna z pierwszych i przeprowadziła się do wsi Staniszewskie, gdzie zamieszkała w gospodarstwie Najowiczów. Tutaj kontynuowałem nadal szkołę powszechną. Było, a bardzo było nam ciężko. Rodzice podpisali umowę z niemieckim Bauerem, że będą dochodzić na piechotę do pracy polowej do Woli Raniżowskiej, szczególnie w okresie żniw. Mój ojciec dochodził codziennie, natomiast moją matkę co drugi dzień ja zastępowałem, gdyż opiekowała się moją małą siostrzyczką Gienią. Kiedy zostałem w domu, to ja się nią opiekowałem. Nie miałem, co jej nawet podać do jedzenia, niesamowicie płakała, ale cóż miałem zrobić w tych ciężkich warunkach biedy. Po każdej pracy polowej ustawialiśmy się w szereg i Niemcy sprawdzali nas, czy nie pobraliśmy do kieszeni trochę ziarna lub innych produktów rolnych.

W czasie okupacji niemieckiej odwiedziła nas w Staniszewskim rodzina byłych kolonistów niemieckich o nazwisku Furman, mieszkająca w mojej rodzinnej wsi Wola Raniżowska (wyznania ewangelic-

kiego). Byli kowalami. W 1942 r. Niemcy reaktywowali były kolonie niemieckie z czasów galicyjskich w okolicy Mielca m.in. Hohenbach (Płaska Wola), do której przenieśli się ta rodzina. Moja rodzina знаła się z nimi, gdzie ojciec i brat pracowali. Zaistniałe warunki życiowe, jako i mieszkalne były bardzo ciężkie i przeżywałem niesamowitą biedę. Jeden z jego synów, Eugeniusz, był moim kolegą. Bardzo lubiliśmy się. Jak na ciężkie warunki przyjęliśmy ich mile. Przyjechali w odwiedzinach furmanką. We wsi Hohenbach (Płaska Wola) gospodynią w tej rodzinie była mieszkanka z Woli Raniżowskiej o nazwisku Ziębka, znana mi osobiście. Namówili moich rodziców abym tam z nimi pojechał. Ta propozycja mnie ucieszyła i zgodę rodziców przyjąłem radośnie, pojechałem z nimi. Było to gdzieś w roku 1943. Tutaj pasłem krowy i wykonywałem różne prace gospodarskie. Mój kolega, a syn tych znajomych, wylegiwał się, a ja musiałem ciężko pracować. Była tam także rodzina Rzeszutków z Woli Raniżowskiej (Adam Rzeszut). Przeżywałem ciężkie chwile w miesiącu lipiec/sierpień 1944 r. kiedy ze wchodu szła ofensywa wojsk radzieckich. W okolicy wsi Hohenbach ustawiła się artyleria niemiecka i dla tutejszych mieszkańców nie było wyjścia. Gospodarze tutejsi, szczególnie pochodzenia polskiego, uciekali z krowami do dalej oddalonych wsi m.in. Czermina. Chowali się mieszkańcy do wcześniej przygotowanych ziemianek (ziemnych schronów). Mnie wówczas wysłano do Hohenbach, gdzie mieszkali nadal moi znajomi. Udało mi się otrzymać bochenek chleba i kostkę domowego masła. Trudną miałem drogę powrotną. W polu chowałem się, w zbożu, przed ostrzałami. Ze strachu i obawy o życie pozostawiłem to wyżywienie i schyłony, a niekiedy czołganiem, udało mi się

wydostać z tego „piekielnego miejsca” – ratując swoje życie. Tak dostałem się do Czermina. Wojska niemieckie się wycofały, a na ich miejsce weszły wojska radzieckie, a mnie – małemu chłopcu udało się dostać do Raniżowa, do Staniszewskiego, gdzie zamieszkała moja rodzina. Wozem bojowym radzieckim dojechałem szczęśliwie – dziś nie mogę powiedzieć, jak to się stało! Późną jesienią 1944 r. wysiedleńcy zaczęli powracać do Woli Raniżowskiej i także ja z rodziną.

Wieś moja była spalona i zniszczona w 99%. Odbudowa gospodarstw następowała od nowa. Wróciliśmy na nasze „gospodarstwo”. Domu i budynków gospodarczych już nie było. Zaczęła się „gorączka odbudowy”. Kto wrócił, to zaraz uruchamiano transport konny do pobliskiego lasu po drzewo budowlane. Mieszkaliśmy początkowo w ziemiance, potem w zbudowanej szopie i zbudowaliśmy dom. Nie tak łatwo było! Wywóz drzewa hamował nam trochę gajowy o nazwisko Malec. Później gospodarze musieli się przyzwyczajać do obowiązujących przepisów. Było nas sześćoro rodzeństwa - Stanisława, Józefa, Genowefa – wyjechały do Krakowa, siostra Janina do Kolbuszowej, ja do Dzikowca, a brat Józef osiadł na stałe na ojcowiznie”.

Wieś Wola Raniżowska w okresie II RP liczyła ponad 750 numerów i kilka tysięcy ludzi, a należała do największych sołectw w pow. kolbuszowskim. Jej akt lokacyjny pochodzi z 1366 r., a tragiczne losy wsi z XX w. i jej mieszkańców powinny być nie zapomniane.

MARIAN PIÓREK

CIEKAWY SPOTKANIE

Z inicjatywy Stowarzyszenia Katolickiego „Civitas Chrystiana” Oddział w Kolbuszowej w Czytelnicy im. dra Kazimierza Skowrońskiego Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Kolbuszowej, w dniu 7 lipca br., odbyło się interesujące spotkanie z Siostrą prof. dr hab. Czesławą Margaritą Sondej OSU z Krakowa, naszą rodaczką pochodzącą z Poręb Wolskich - gmina Raniszów.

Tematem spotkania był „Sakrament pokuty i pojednania darem miłosierdzia bożego” w oparciu o wydaną wcześniej małą publikację autorstwa Siostry. Przygotowana ona została przez M. Piórka i O. Lucjana Rosoła, byłego misjonarza z Kazachstanu, a opatrzona zdjęciami autorstwa S. Wilka.

Życie i twórczość Siostry profesor Czesławy Margarity Sondej

Czesława Sondej (imię zakonne s. Margarita OSU) urodziła się 27 kwietnia 1937 roku w Porębach Wolskich.

Rodzice jej, Błażej i Maria, byli ludźmi głęboko wierzącymi. Posiadali średniej wielkości gospodarstwo rolne, z którego utrzymywali dziewięcioro dzieci (Czesława była ich ósmym dzieckiem). Podczas okupacji niemieckiej wszystkie domy w miejscowości urodzenia Czesławy zostały spalone przez Niemców z obawy przed partyzantami, gdyż zabudowania były położone w pobliżu wielkiego lasu.

Po zakończeniu wojny wszyscy mieszkańcy, a więc i rodzina Sondejów, powrócili do swojej wioski. Rozpoczęto odbudowywanie spalonych pomieszczeń.

W roku 1943 Czesława rozpoczęła naukę w szkole podstawowej, którą ukończyła w rodzinnej wiosce w 1951 r. Ze względu na to, że rodzice byli uważani przez ówczesne władze PRL-u za ludzi zamożnych, nie została przyjęta do szkoły średniej w Sokołowie. Przez jeden rok pozostawała w domu, pomagając rodzicom w pracach gospodarczych.

Opowieści Siostry Czesławy zafascynowały zebranych

W następnym roku jej starsza siostra Zofia (która później ufundowała witraż do kościoła w Porębach Wolskich), pracująca w Krakowie w charakterze pomocy domowej, zdecydowała się pomóc rodzicom biorąc Czesławę do siebie. Po zdaniu egzaminu wstępnego Czesława została przyjęta do pierwszej klasy Technikum Statystycznego Głównego Urzędu Statystycznego. Naukę w tej szkole ukończyła w 1956 roku uzyskując świadectwo dojrzałości. Po maturze Czesława pracowała dwa lata jako księgowa w Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej – Zarząd Ochrony i Kwarantanny Roślin w Krakowie. W tym czasie po raz pierwszy odprawiła zamknięte trzydniowe rekolekcje w klasztorze Sióstr Karmelitanek od Dzieciątka Jezus w Czernej. Podczas tych rekolekcji dojrzało jej powołanie zakonne, o którym marzyła od pierwszych lat szkoły podstawowej.

Do Zakonu Sióstr Urszulanek Unii Rzymskiej siostra Margarita wstąpiła 25 maja 1958 roku. Pierwszą profesję zakonną złożyła 3 maja 1961 roku w Pokrzywnie i od września tego roku rozpoczęła studia w Międzyzakonnym Wyższym Instytucie Katechetycznym (MWIK), który ukończyła w 1964 roku.

Po ukończeniu MWIK pracowała w Lublinie jako katechetka na pełnym etacie. Po złożeniu profesji wieczystej 3 maja 1966 roku w Lublinie została skierowana przez władze zakonne na studia w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim – Wydział Filozofii Praktycznej. Podczas studiów prowadziła kilka godzin katechezy w tym samym punkcie katechetycznym przy KUL. Egzamin magisterski złożyła w 1971 roku i po jego złożeniu dalej pra-

cowała jako katechetka w pełnym wymiarze godzin.

Po czterech latach została skierowana na studia doktoranckie w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie.

W 1971 roku siostra Margarita została zaproszona do współpracy w Redakcyjnym Zespole Katechetycznym, którym kierował ksiądz prof. dr hab. J. Charytański SJ, i pod jego kierunkiem napisała pracę doktorską pt. „Koleżeństwo i przyjaźń jako problem katechetyczny”. Od roku 1975 pracowała w MWIK jako wykładowca katechetyki. Doktorat obroniła w lutym 1983 roku w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie. Oprócz zajęć w MWIK siostra Margarita prowadziła wykłady i ćwiczenia z katechetyki w różnych miejscach:

- w Kolegium Ojców Dominikanów w Krakowie;
- w Wyższym Seminarium Ojców Karmelitów w Krakowie;
- w Wyższym Seminarium Ojców Franciszkanów w Krakowie;
- w Wyższym Seminarium Ojców Kapucynów w Krakowie;
- w Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie;
- w Kolegium Katechetycznym w Sandomierzu;
- w Wyższej Szkole Filozoficzno-Pedagogicznej „Ignatianum” w Krakowie;
- wykłady dla katechetów świeckich w Kolegium przy Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie.

Siostra Margarita wypromowała 125 magistrów, była promotorem ponad 100 prac licencjackich i wypromowała trzech doktorów oraz była recenzentem przy trzech doktoratach. Tytuł doktora habili-

townego z teologii zdobyła w Papieskiej Akademii Teologicznej w 1999 roku, a tytuł profesora nadzwyczajnego w „Ignatianum” w 2000 roku. Siostra Margarita była autorką kilkudziesięciu artykułów z zakresu katechetyki i kilku pozycji książkowych.

Pełniła również szereg funkcji, jako:

- przełożona Zgromadzenia Sióstr Urszulanek UR w Krakowie;
- członek Rady Duszpasterskiej Archidiecezji Krakowskiej;
- dyrektorka MWIK;
- członek Komisji do Spraw Wychowania przy Konsulcie Wyższych Przełożonych oraz do Spraw Życia Zakonnego;
- członek Zarządu Sekcji Wykładow-

ców Katechetyki i Pedagogiki;

- członek Archidiecezjalnej Komisji do Spraw Liturgii i Duszpasterstwa;

- członek Międzywojewódzkiej Komisji do Spraw Stopni Specjalizacji Zawodowej Nauczycieli.

Siostra Margarita organizowała też katechetyczne sympozja w MWIK-u, ponadto wygłosiła wiele referatów z zakresu katechetyki w różnych miastach Polski i Słowacji.

Przez wiele lat była zaangażowana w szkolenie nowo mianowanych sióstr przełożonych różnych zgromadzeń zakonnych, także na Ukrainie, oraz posługiwała w Rekolekcjach Ignacjańskich jako osoba towarzysząca.

Obecnie prowadzi sesje dla starszych sióstr zakonnych w różnych zgromadzeniach oraz spotkania dla świeckich seniorów.

Działalność siostry Margarity świadczy o dużej aktywności, zainteresowaniach, wrażliwości na drugiego człowieka, a także o umiłowaniu Kościoła i pragnieniu bycia z Kościołem.

(Powyższy tekst opracowano w oparciu o artykuł „Życie i twórczość Siostry profesor Czesławy Margarity Sondej OSU”, zamieszczony w książce, przygotowanej z okazji złotego jubileuszu życia zakonnego siostry Margarity, pt. „Katecheza drogą do Boga”, Wyd. WAM, Kraków 2011, ss. 25-29)

Ogród

JESIENNE PRZESADZANIE ROŚLIN

Jesień w ogrodzie to dobry czas na przesadzanie drzew i krzewów. Najlepiej zrobić to we wrześniu albo na początku października - wtedy przesadzone drzewa i krzewy zdążą się ukorzenie w nowym miejscu.

Drzewa i krzewy w chwili sadzenia są małe, ale po kilku latach znacznie zwiększą swoją wielkość. Może się wtedy okazać, że rosną zbyt gęsto albo zarastają ścieżkę. Konieczne staje się ich przesadzenie.

Okres tuż po przesadzeniu i następujący po nim sezon wegetacyjny decydują o przetrwaniu oraz dalszym wzroście i rozwoju roślin, a na powodzenie tego zabiegu ma wpływ wiele czynników. Ważne są m.in. wielkość bryły korzeniowej oraz jej proporcja do korony czy pędów. Korzystna to taka, gdzie więcej jest korzeni niż pędów. Małe drzewa regenerują się po przesadzeniu znacznie szybciej niż większe i intensywniej rosną. Stwierdzono na przykład, że przyrost pnia klonu czerwonego o średnicy pnia 3,8 cm był dwa lata po przesadzeniu dwukrotnie większy niż u drzew, których średnica pnia podczas zabiegu wynosiła 7,6 cm, ponadto pędy mniejszego okazu miały dłuższe przyrosty, efektywniej również wykorzystywał on wodę, intensywniej transpirował i asymilował CO₂. Uważa się też, że drzewa o średnicy pnia ok. 10 cm mogą po upływie 13 lat od przesadzenia dorównać rozmiarom tym o średnicy pnia 25 cm przesadzonym równocześnie.

Uszkodzenie systemu korzeniowego podczas przesadzania może u roślin powodować stres wodny. Może on także dotyczyć okazałych roślin rosnących wiele lat w dużych pojemnikach i przesadzonych na miejsce stałe. Bardzo ważne jest zatem odpowiednie przygotowanie gleby, to jest dobre spulchnienie i zapewnienie właściwego pH.

Ważny jest właściwy termin przesadzania. W przypadku roślin uprawianych w gruncie można to robić w okresie ich spoczynku, czyli wczesną wiosną i późną jesienią. Jeśli jednak chodzi np. o świerk kłujący i gatunki o podobnym charakterze wzrostu, jesienne przesadzanie bywa zawodne – w tym terminie źle się regeneruje system korzeniowy. Dużo lepsze efekty można uzyskać sadząc świerki latem, wkrótce po zakończeniu przyrostu, kiedy wyższa temperatura powietrza i podłoża stymuluje procesy regeneracji.

W celu prawidłowej regeneracji systemu korzeniowego przesadzanych roślin zaleca się przygotowanie takiego miejsca, którego średnica jest 2-5 razy większa niż bryły korzeniowej. Dzień wcześniej warto roślinę podlać, żeby ziemia przylegała do korzeni – sucha łatwo się osypuje. Roślinę najlepiej przenosić w nowe miejsce na płótnie lub mocnej folii – to zapobiegnie rozerwaniu bryły korzeniowej i uszkodzeniu korzeni. Na dno dołu wykopanego w nowym miejscu sypujemy żyzną ziemię lub dobrze rozłożony kompost, wkładamy roślinę, obsypujemy żyznym podłożem i bardzo solidnie podlewamy.

Warto pamiętać, że korzenie u świeżo posadzonych roślin rozwijają się w górnej ok. 30-centymetrowej, warstwie gleby i tym umieszczonym zbyt głęboko brakuje tlenu. Zabieg przycinania pędów wyrównuje zachwianą podczas przesadzania proporcję między masą nadziemną a masą korzeni oraz ogranicza transpirację.

W celu poprawienia przyjmowania się roślin po przesadzeniu wykorzystuje się regulatory wzrostu, zwłaszcza auksyny. Przeprowadzone już w latach 30. XX

w. badania dowodzą, że kwasy naftylo-1-octowy (NAA) i ondolilo-3-masłowy (IBA) mają pozytywny wpływ na ukorzenie drzew i krzewów ozdobnych. W badaniach nad pobudzeniem wzrostu pędów i rozwoju systemu korzeniowego u przesadzanych młodych, siewek wielu roślin drzewiastych wykazano, że należy stosować optymalne niskie stężenie auksyn, wynoszące 0,1 mg/l w przypadku NAA i 10 mg/l - dla IBA. Stymulujące właściwości auksyn zanikają przy stosowaniu wyższego stężenia i okazują się dla roślin toksyczne. Rezultaty wielu badań wskazują, że moczenie korzeni w roztworze auksyny o niskim stężeniu daje lepsze efekty niż podlewanie roślin taką samą cieczą.

Rośliny po przesadzeniu mogą przez pewien czas chorować. Są wtedy mniej odporne na różnorakie niekorzystne czynniki zewnętrzne: szkodniki, choroby, mróz i przesuszenie. Niektóre gatunki, np. magnolia czy budleja Dawida, w dodatku źle tolerują przesadzanie. Niezależnie od gatunku, drzewa i krzewy po przesadzeniu wymagają starannej opieki. Po przesadzeniu należy je regularnie i obficie podlewać, zarówno jesienią, jak i podczas zimy, w pogodne dni. Osłony na przesadzone rośliny należy zakładać po nadejściu pierwszych przymrozków. Materiał ochraniający powinien być przepuszczalny, może to być słoma, worki jutowe lub agrowłókna. Rośliny osłonić można także przez kopczykowanie lub ściółkowanie podłoża wokół pni drzew i krzewów.

Dorota i Robert Markusiewicz
Szkółka Drzew i Krzewów
Kolbuszowa, ul. Zielona 27

Sport

PUCHAR POLSKI 2017 ZAKOŃCZONY ZMAGANIAMI NA TRASIE W KRAINIE PUSZCZY I ŻUBRA

W tegorocznej edycji zawodów Pucharu Polski Nordic Walking ostatnie zawody oraz zakończenie rywalizacji odbyło się w Hajnówce. 9 września miasto to stało się stolicą Nordic Walking.

Po raz kolejny grupa kolbuszowskich chodziarzy wystartowała w zawodach z sukcesem. Tym razem z Kolbuszowej wyjechało 25 zawodników, startujących w różnych kategoriach wiekowych - od najmłodszych po najstarszych.

Wynikiem wzrastającego zainteresowania nordic walking była rekordowa liczba zarejestrowanych uczestników - ponad 1000 osób. W zawodach wystartowało i ukończyło 840 osób. Liczba ta przebiła ilość startujących zawodników na zawodach Pucharu Polski w czerwcu, w Kolbuszowej.

Duża liczba zawodników zagwarantowała wspaniałą atmosferę, ale i znacznie zaostrzyła konkurencję. Zawodnicy przed startem mogli poznać i zakupić regionalne smakołyki i pamiątki. Rywalizacja wśród zawodników spowodowała, że niemal każdy ze startujących uzyskał wspaniałe rekordy życiowe. Trasa zawodów była doskonale przygotowana i oznakowana, a wiodła przez piękną scenografię puszczy Białowieskiej. Ścieżki i dróżki leśne sprzyjały zawodnikom, dając odrobinę chłodu i cienia. A trzeba przyznać, że pogoda w tym dniu sprzyjała zawodnikom - po dniach deszczowych wyjrzało słońce.

Z grupy kolbuszowskich chodziarzy tylko jednemu zawodnikowi udało się stanąć na podium. Była to Krystyna Styga, która ukończyła dystans 5 km z 3-cim czasem w swojej kategorii wiekowej. Duża ilość startujących spowodowała sporą konkurencję wśród zawodników.

Po zakończeniu nagradzania za osiągnięte wyniki w zawodach, nadeszła pora

na podsumowanie całego cyklu zawodów czyli Klasyfikacja Indywidualna i Drużynowa.

I tu ponownie na podium została wywołana Krystyna Styga, która w swojej kategorii wiekowej na dystansie 5 km zdobyła 320 punktów, co dało trzecią lokatę. Na podium stanęła także Helena Rozenbajgier, która w swojej kategorii wiekowej uzyskała 200 punktów, co dało jej drugą lokatę w Klasyfikacji Generalnej. Wielu zawodników kolbuszowskiej drużyny, po podsumowaniu zdobytych punktów, uplasowało się w pierwszej dziesiątce. Oto miejsca w swoich kategoriach wiekowych na dystansie 5 kilometrów: Sitko Maciej - 9 lokata, Cepielik Barbara - 9, Dziuba Alina - 15, Koczur Dorota - 9, Wiącek Krystyna - 18. Podkreślić należy postawę i waleczność pań emerytek - pani Prokopiec Bronisława - 4 - od rywalki z 3-go miejsca dzieliło tylko 5 punktów, a Margajska Stanisława 13. Udział w zawodach brali także panowie, i tu Józef Garbaci uplasował się na 12 pozycji, a Andrzej Bańka na 13 - oczywiście każdy z panów w swojej kategorii wiekowej.

Udział w wielu zawodach, dobre czasy zawodników, dały efekt w zebraniu ponad 1000 punktów dla drużyny. W Klasyfikacji Generalnej OPEN, na ponad 200 drużyn startujących, po zliczeniu punktów na kolejnych zawodach Kolbuszowski Klub Nordic Walking uplasował się na 26 pozycji. Wręczanie statuetek i pucharów było tym bardziej atrakcyjne i miłe, że dokonywali tego, wraz z władzami Hajnówki, aktorzy: Tamara Arciuch i Bartek Ka-

sprzykowski.

Mnóstwo emocji przyniosło losowanie wspaniałego bordowego Suzuki Swift jako nagrody głównej. Każdy z zawodników miał szansę na wylosowanie tego samochodu - warunek - wypełnienie karty zgłoszenia, uczestnictwo i ukończenie zawodów. Szczęściarą, która wyjechała z Hajnówki własnym samochodem, okazała się zawodniczka z Olsztyna.

Jak zwykle wspaniała atmosferę stworzyli uczestnicy, którzy znają się już z wielu wcześniejszych zawodów. Organizatorzy zapewnili dodatkowe atrakcje dla wszystkich w postaci przejażdżki kolejką wąskotorową po puszczy Białowieskiej, aż do stacji Topiło, możliwość zwiedzania Parku Żubrów, występów oraz ogniska integracyjnego. W czasie oczekiwania na ogłoszenie wyników zawodnicy mogli „potańczyć” w rytm muzyki orkiestrowej wraz z tańczącymi małżonkami. Miła atmosfera, piękna pogoda i wypoczynek oraz piękny krajobraz rekompensowały trud i wysiłek podczas startu. Żegnaliśmy znajomych chodziarzy ze słowami „do zobaczenia na zawodach w przyszłym roku”. Wróciliśmy do Kolbuszowej pełni wspaniałych wrażeń, przeżyć i wspomnień z poczuciem, że dobrze reprezentujemy nasze miasto na zawodach Pucharu Polski.

A za rok kolejny cykl zawodów, nowe wyzwania i zmagania. I oby forma rosła i przyniosła efekt większej ilości punktów i zawodników na podium.

KKNW

Gratulujemy Kolbuszowskim chodziarzom

Centrum Handlowe ORZECH
Grupa Polskich Sklepów PASSA
ul.11 Listopada 3, 36-100 Kolbuszowa

Do Państwa dyspozycji:

DOLNA KONDYGNACJA: Neopunkt - AGD, RTV, Skutery, Komputery, Cyfrowy Polsat, „Kora” – Pościel, Ręczniki, Usługi Foto.

Krawiectwo – Szycie na miarę, przeróbki, dodatki krawieckie.

PARTER: Art. Spożywcze, Stoisko monopolowe, Chemia Gospodarcza, Kantor Wymiany Walut, Bankomat, Apteka, Kawa z ekspresu, Hot –Dogi.

I PIĘTRO: Biżuteria, Centrum Chińskie.

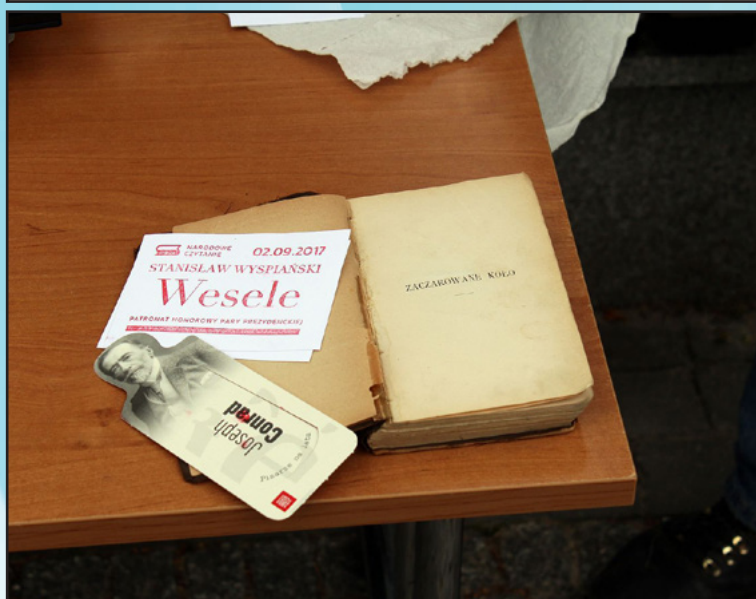
II PIĘTRO: Centrum Medyczne PROMEDICA, Kompleksowe usługi z zakresu medycyny i stomatologii, Lekarze Specjaliści, Stomatologia, Medycyna Pracy, Rehabilitacja, Laboratorium, USG, Leczenie bezpłatne – Umowa z NFZ, Ubezpieczenia Generali.

ZAPRASZAMY

TRWAJĄ PRACE W DAWNYM MUZEUM REGIONALNYM (SYNAGODZE)

„NARODOWE CZYTANIE WESELA” W KOLBUSZOWEJ

Ziemia
KOLBUSZOWSKA

Miesięcznik społeczno-kulturalny
Wydawca: Regionalne Towarzystwo Kultury
im. Juliana Macieja Gosłara w Kolbuszowej

INDEKS: 32616X ISSN 1232-051X

Redakcja: Barbara Szafraniec - redaktor naczelny, Jacek Bardan, Andrzej Jagodziński, Barbara Kardyś, Paweł Michno, Wojciech Mroczka.

Stali współpracownicy: Marian Piórek, Janina Olszowy, Jarosław Ragan, Piotr Bujak, ks. Lucjan Szumierz. Skład: Ł.Sz.

Adres redakcji: ul. Piłsudskiego 7, 36-100 Kolbuszowa, tel/fax: 017/ 22 70 222, e-mail: ziemiakolbuszowska@wp.pl. Strona Internetowa RTK: rtk.kolbuszowa.pl

Przeznacz 1% podatku na działalność statutową Towarzystwa. Nr KRS 0000109497